

NAALAKKERSUISUT
GOVERNMENT OF GREENLAND
GRØNLANDS SELVSTYRE

LANDSKASSENS REGNSKAB

2022

Grønlands Selvstyre 2023

Økonomi- og Personalestyrelsen

Layout: iCICERO, grafisk produktion, Nuuk

Trykning: Nuuk Offset

Kunstner: Nivi Lyngø

Regnskab 2022

Indholdsfortegnelse

LÆSEVEJLEDNING.....	4
GODKENDELSE AF LANDSKASSENS REGNSKAB	5
LEDELSESPÅTEGNING.....	6
DEN UAFHÆNGIGE REVISORS PÅTEGNING	7
BERETNING FOR 2022.....	10
INDTÆGTSBEVILLINGER.....	12
DRIFTSBEVILLINGER.....	13
LOVBUNDNE BEVILLINGER.....	14
TILSKUDSBEVILLINGER.....	15
ANLÆGSBEVILLINGER.....	16
BERETNINGERNE FRA DEPARTEMENTERNE.....	17
DEPARTEMENTET FOR FINANSER OG LIGESTILLING	22
DEPARTEMENTET FOR UDENRIGSANLIGGENDER, ERHVERV og HANDEL	25
DEPARTEMENTET FOR SOCIALE ANLIGGENDER, ARBEJDSMARKED OG INDENRIGSANLIGGENDER.....	28
DEPARTEMENTET FOR SUNDHED	31
DEPARTEMENTET FOR UDDANNELSE, KULTUR, IDRÆT OG KIRKE.....	35
DEPARTEMENTET FOR FISKERI OG FANGST.....	39
DEPARTEMENTET FOR RÅSTOFFER OG JUSTITSOMRÅDET	42
DEPARTEMENTET FOR BOLIGER OG INFRASTRUKTUR	44
DEPARTEMENTET FOR LANDBRUG, SELVFORSYNING, ENERGI OG MILJØ.....	48
DEPARTEMENTET FOR BØRN, UNGE OG FAMILIER	53
BEVILLINGSREGNSKAB 2022 OPDELT EFTER FINANSLOVSKONTI.....	57
BEVILLINGSRESULTAT 2022 OPDELT EFTER FORMÅL.....	58
RESULTATOPGØRELSE, 2022	60
STATUSBALANCE, 31. DEC. 2022.....	62
LIKVIDITETSOPGØRELSE, 2021-22.....	63
NOTER.....	64
EVENTUALFORPLIGTELSER	71
ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS.....	72

LÆSEVEJLEDNING

HOVEDREGNSKABET

Hovedregnskabet består af en overordnet beretning samt en beretning fra hvert Naalakkersuisut-område og departement.

Den overordnede beretning redegør for de væsentligste afvigelser i forhold til finansloven og tillægsbevillinger, mens beretningen fra departementerne orienterer om målopfyldelsen inden for deres ressortområder. Derudover indeholder beretningen overordnede oplysninger om Grønlands Selvstyres økonomiske udvikling de seneste 3 år.

Hovedregnskabet indeholder også følgende opgørelser:

- Bevillingsregnskab opdelt efter finanslovskonti
- Bevillingsresultater opdelt efter formål
- Artsopdelt resultatopgørelse
- Statusbalance
- Likviditetsopgørelse

Den artsopdelte resultatopgørelse svarer til resultatopgørelser fra private selskaber. Den oprindelige resultatopgørelse bliver således suppleret med denne og opgøres fortsat ud fra de regler, som blev indført i 1992. Resultatet bliver her opgjort som det samlede resultat af Grønlands Selvstyres indtægter, driftsudgifter, anlægsudgifter og udlån. Dette kaldes DAU-regnskabet. I hovedregnskabet er noterne til regnskabet ligeledes placeret. Disse giver uddybende kommentarer og specifikationer til de enkelte regnskabsposter i det omfang, det anses for nødvendigt for forståelsen af regnskabet.

BILAG

Bilag til landskassens regnskab indeholder 3 afsnit:

- Læsevejledning
- Bevillingsregnskab, på hovedkonto niveau
- Bevillingsresultater de sidste 3 år, på hovedkonto niveau

GODKENDELSE AF LANDSKASSENS REGNSKAB

I Inatsisartutlov nr. 26 af 28. november 2016 om kommunernes og Grønlands Selvstyres budgetter og regnskaber er fastsat, at Naalakkersuisut senest på Inatsisartuts efterårssamling skal fremlægge et revideret landskasseregnskab for det foregående finansår.

Inatsisartut har antaget et statsautoriseret revisionsfirma til at revidere regnskabet. Revisionen forsyner regnskabet med en påtegning. Denne er optrykt i regnskabet.

På Naalakkersuisuts vegne forelægger Naalakkersuisoq for Finanser regnskabet for Inatsisartut. Inatsisartut sender regnskabet til Udvalget for Revision af Landskassens Regnskaber, kaldet Revisionsudvalget. Revisionsudvalget modtager et af revisionen udarbejdet revisionsprotokollat og anmoder Naalakkersuisut om en skriftlig redegørelse til besvarelse af anbefalinger og bemærkninger i revisionsprotokollatet.

Revisionsudvalget foretager en bedømmelse af, om udgifter og indtægter er disponeret i overensstemmelse med de givne bevillinger, om virkningerne af de givne bevillinger svarer til det ved bevillingernes vedtagelse forventede, og om Selvstyrets værdier er forvaltet økonomisk forsvarligt.

Derudover tager revisionsudvalget stilling til de statsautoriserede revisorers revisionsprotokollat og til Naalakkersuisuts besvarelse af protokollatet.

Revisionsudvalget afgiver en betænkning, som indeholder udvalgets stillingtagen til regnskabet. Denne betænkning indgår i Inatsisartuts behandling af landskassens regnskab.

LEDELSESPÅTEGNING

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med Inatsisartutlov nr. 26 af 28. november 2016 om kommunernes og Grønlands Selvstyres budgetter og regnskaber samt Selvstyrets bekendtgørelse nr. 6 af 20. januar 2022 om kommunernes og Selvstyrets regnskaber. Under hensyntagen til dette regelsæt er årsrapporten for 2022 efter vores opfattelse i alle væsentlige henseender rigtig.

Vi erklærer hermed:

- at årsrapporten er rigtig, dvs. at årsrapporten ikke indeholder væsentlige fejlinformationer eller udeldelser, herunder at målopstillingen og målrapporteringen i årsrapporten er fyldestgørende,
- at de dispositioner, som er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis,
- at der er etableret forretningsgange, der sikrer en økonomisk hensigtsmæssig forvaltning af de midler og driften af de enheder, der er omfattet af årsrapporten.

Årsrapporten indstilles til Inatsisartuts behandling.

Nuuk, den 2. maj 2023

Naaja H. Nathanielsen
Naalakkersuisoq for Finanser og Ligestilling

Nikolai Sten Christensen
Departementschef

DEN UAFHÆNGIGE REVISORS PÅTEGNING

TIL INATSIARTUT

Revisionspåtegning på årsregnskabet

Vi har revideret årsregnskabet for Landskassen for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2022, der omfatter resultatopgørelse, balance, likviditetsopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis, som anført på side 57-74. Årsregnskabet udarbejdes efter Inatsisartutlov nr. 26 af 28. november 2016 om kommunernes og Grønlands Selvstyres budgetter og regnskaber med senere ændringer samt Selvstyrets bekendtgørelse nr. 6 af 20. januar 2022 om kommunernes og selvstyrets regnskaber.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet i alle væsentlige henseender er rigtigt, dvs. udarbejdet i overensstemmelse med Inatsisartutlov nr. 26 af 28. november 2016 om kommunernes og Grønlands Selvstyres budgetter og regnskaber med senere ændringer samt Selvstyrets bekendtgørelse nr. 6 af 20. januar 2022 om kommunernes og selvstyrets regnskaber.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og yderligere krav ifølge grønlandsk revisorlovgivning samt standarderne for offentlig revision, idet revisionen udføres ifølge Inatsisartutlov nr. 26 af 28. november 2016 om kommunernes og Grønlands Selvstyres budgetter og regnskaber med senere ændringer. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet". Vi er uafhængige af Selvstyret i overensstemmelse med International Ethics Standards Board for Accountants' internationale retningslinjer for revisors etiske adfærd (IESBA Code) og de yderligere etiske krav, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse krav og IESBA Code. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Fremhævelse af forhold vedrørende revisionen

Naalakkersuisut har medtaget oplysninger om budgetter i oversigter over bevillingsregnskaber opdelt efter finanslovskonti og formål. Disse sammenligningstal har ikke været underlagt revision

Naalakkersuisuts ansvar for årsregnskabet

Naalakkersuisut har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der er rigtigt, dvs. uden væsentlige fejl og mangler, i overensstemmelse med Inatsisartutlov nr. 26 af 28. november 2016 om kommunernes og Grønlands Selvstyres budgetter og regnskaber med senere ændringer. mv. samt Selvstyrets bekendtgørelse nr. 6 af 20. januar 2022 om kommunernes og selvstyrets regnskaber. Naalakkersuisut har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som Naalakkersuisut anser for nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, samt valg og anvendelse af en hensigtsmæssig regnskabspraksis og udøvelse af regnskabsmæssige skøn, som er rimelige efter omstændighederne.

Revisors ansvar

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Grønland, samt standarderne for offentlig revision, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugere træffer på grundlag af årsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Grønland, samt standarderne for offentlig revision, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væ-

sentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokument-falsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.

- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisions-handlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af Selvstyrets interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om Naalakkersuisut udarbejdelse af årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om Selvstyrets evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspå-tegning gøre opmærksom på oplysninger herom i årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at Selvstyret ikke længere kan fortsætte driften.

Vi kommunikerer med Naalakkersuisut om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Andre oplysninger end årsregnskabet og revisors erklæring herom

Naalakkersuisut er ansvarlig for andre oplysninger. Andre oplysninger omfatter de øvrige oplysninger i "Landskassens regnskab 2022" inklusiv bilagshæfte, som ikke er omfattet af vores revision og vores erklæring herom, jævnfør konklusionsafsnittet ovenfor.

Vores konklusion om årsregnskabet dækker ikke andre oplysninger, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om disse.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at læse andre oplysninger og i den forbindelse overveje, om andre oplysninger er væsentligt inkonsistente med årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation. Hvis vi på grundlag af det udførte arbejde konkluderer, at der er væsentlig fejlinformation i andre oplysninger, skal vi rapportere om dette forhold.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til Inatsisartutlov nr. 26 af 28. november 2016 om kommunernes og Grønlands Selvstyres budgetter og regnskaber med senere ændringer samt Selvstyrets bekendtgørelse nr. 6 af 20. januar 2022 om kommunernes og selvstyrets regnskaber.

Vi har ingenting at rapportere i den forbindelse.

ERKLÆRING I HENHOLD TIL ANDEN LOVGIVNING OG ØVRIG REGULERING

Udtalelse om juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision

Naalakkersuisut er ansvarlig for, at de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis. Naalakkersuisut er også ansvarlig for, at der er taget skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og driften der er omfattet af årsregnskabet. Naalakkersuisut har i den forbindelse ansvar for at etablere systemer og processer, der understøtter sparsommelighed, produktivitet og effektivitet.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at gennemføre juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision af udvalgte emner i overensstemmelse med standarderne for offentlig revision. I vores juridisk-kritiske revision efterprøver vi med høj grad af sikkerhed for de udvalgte emner, om de undersøgte dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med de relevante bestemmelser i bevillinger, love og andre forskrifter samt indgåede aftaler og sædvanlig praksis. I vores forvaltningsrevision vurderer vi med høj grad af sikkerhed, om de undersøgte systemer, processer eller dispositioner understøtter skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og driften af de virksomheder, der er omfattet af årsregnskabet.

Hvis vi på grundlag af det udførte arbejde konkluderer, at der er anledning til væsentlige kritiske bemærkninger, skal vi rapportere herom i denne udtalelse.

Vi har ingen væsentlige kritiske bemærkninger at rapportere i den forbindelse.

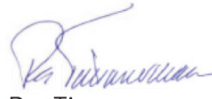
Nuuk, den 2. maj 2023

Deloitte

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

Bo Colbe
statsautoriseret revisor
MNE nr. 24634

Per Timmermann
statsautoriseret revisor
MNE nr. 18652

BERETNING FOR 2022

ÅRETS RESULTAT

Årets resultat bliver i Landskassens regnskab belyst med to forskellige regnskabsopstillinger. De belyser begge to det resultat, som Grønlands Selvstyre har opnået i året, men på hver sin måde.

Den første opstilling er **årsregnskabet**.

Årsregnskabet beskriver Selvstyrets indtægter og udgifter i året (resultatopgørelsen) – og skal ses i sammenhæng med statusbalancen, der beskriver Selvstyrets økonomiske situation ultimo regnskabsåret og likviditetsopgørelsen, der beskriver de likvide bevægelser i året.

I resultatopgørelsen opgøres først **årets driftsresultat**, der kan sammenlignes med en almindelig virksomheds driftsresultat, jf. afsnit om anvendt regnskabspraksis.

Driftsresultatet reguleres herefter for forskydninger i udlån og investeringer i virksomheder, hvorefter **DAU (drift-, anlægs- og udlåns-) resultatet** fremkommer. Til sidst reguleres for udlån til selvstyrejede selskaber, nettostyrede virksomheder, samt kommuner, hvorefter Landskassens **DA (drift- og anlægs-) resultat** fremkommer.

Artsopdelt driftsresultat

Mio. kr.	2020	2021	2022
Indtægter	-7.553	-7.291	-7.957
Driftsudgifter	7.430	7.333	7.579
Anlæg og finansiering	315	60	182
Årets driftsresultat	192	102	-196
Forskydninger i udlån	-410	-77	-51
Investeringer i virksomheder	50	115	124
DAU-resultat	-168	140	-123
Nettoudlån	303	10	10
DA-resultat	135	150	-113

-(minus) angiver indtægter og indbetalinger, mens positive tal er udgifter og udbetalinger.

Den artsopdelte opgørelse viser et driftsoverskud i 2022 på 196 mio. kr., hvilket er 298 mio. kr. bedre end resultatet i 2021.

De samlede indtægter er steget med 666 mio. kr. i forhold til 2021, hvilket primært skyldes større indtægter fra partnerskabsaftalen med EU samt større indtægter fra skatter og afgifter.

De samlede driftsudgifter er steget med 246 mio. kr. i forhold til 2021. Stigningen er jævnt fordelt på lovregulerede overførsler, variable borger- og opgavedrevne udgifter og tilskud samt ressourceudgifter.

Udgifter til Anlæg og finansiering er steget med 122 mio. kr. i forhold til 2021, hvilket primært skyldes at Mittarfeqarfiit er tildelt et kapitalindsud på 60 mio. kr. samt at Mittarfeqarfiits trækingsret er nedskrevet til 0 kr. pr. 31.12.2022.

Den anden opstilling er **bevillingsregnskabet**.

Bevillingsregnskabet beskriver årets forbrug i forhold til de politisk besluttede bevillinger (budgetter). Bevillingsregnskabet viser dermed om bevillingerne er overholdt – og er dermed også et udtryk for præcisionen i Selvstyrets økonomiske styring.

Indtægter og udgifter er naturligvis de samme som i årsregnskabet, men hvor årsregnskabet belyser forholdet mellem indtægter og udgifter, så belyser bevillingsregnskabet forholdet mellem forbrug og bevilling. Opstillingen nedenfor viser bevillingsregnskabet specificeret på bevillingstyper.

Bevillingsregnskab

Mio. kr.	2020	2021	2022	2022	2022
	Regnskab	Regnskab	Regnskab	Budget	Afvigelse
Indtægtsbevillinger	-7.431	-7.169	-7.628	-7.276	-353
Driftsbevillinger	3.367	3.189	3.103	3.124	-21
Lovbundne bevillinger	1.094	1.086	1.153	1.118	35
Tilskudsbevillinger	2.436	2.537	2.727	2.764	-37
Anlægsbevillinger	366	496	522	529	-7
DAU-resultat	-168	140	-123	259	-382
DA-resultat	135	150	-113	269	-382

- (minus) angiver indtægter i Regnskab og Budget. I afvigelseskolonnen angiver positive beløb en mindre udgift eller en merindtægt i forhold til budgettet.

DAU-resultatet i 2022 blev et overskud på 123 mio. kr., hvilket i forhold til et budgetteret underskud på 259 mio. kr. inklusive tillægsbevillinger, er et forbedret resultat på 382 mio. kr.

I de efterfølgende afsnit bliver der redegjort mere detaljeret for de enkelte bevillingstyper. Der vil blive fokuseret på at forklare de væsentlige afvigelser fra budgettet.

INDTÆGTSBEVILLINGER

Indtægtsbevillinger bemyndiger det ansvarlige medlem af Naalakkersuisut til at oppebære indtægter af såvel lovbunden som ikke lovbunden karakter. Den danske stats bloktilskud til Grønlands Selvstyre samt skatter og afgifter opføres som indtægtsbevillinger.

Indtægtsbevillinger

Mio. kr.	2022 Regnskab	2022 Budget	2022 Afvigelse
Skatter og afgifter	-2.868	-2.578	-290
Overførsel fra offentlige myndigheder	-4.416	-4.407	-9
Udvikling og uddannelse	-10	-10	0
Erhvervsudvikling	-232	-191	-41
Forsyning	-220	-220	-1
Administration	118	130	-12
Indtægtsbevillinger i alt	-7.628	-7.276	-353

Regnskabet for indtægtsbevillingerne blev 353 mio. kr. større end forudsat i finansloven og efterfølgende tillægsbevillinger, hvilket svarer til en afvigelse (merindtægt) på 4,9 % i forhold til budgettet.

Omkring 58 pct. af Selvstyrets indtægter i 2022 eller 4.416 mio. kr. stammer fra overførsel fra offentlige myndigheder i form af bloktilskud fra staten, indtægter fra EU og andre aftalte indtægter.

Skatter og afgifter indbragte 290 mio. kr. mere end budgetteret, hvilket svarer til en merindtægt i forhold til budgettet på 11,2 %. Merprovenuet skyldes primært, at såvel landsskatten, den særlige landsskat som de indirekte skatter var højere end forventet.

Merprovenuet på indirekte skatter kan primært henføres til større indtægter end forventet fra indførselsafgifter, motorafgift, rejeafgift samt afgift på hellefisk.

Merindtægten på erhvervsudvikling skyldes primært, at Selvstyret har modtaget mere i udbytte fra ejendele end forventet.

DRIFTSBEVILLINGER

Driftsbevillinger gives som rammebevillinger til afholdelse af nettodriftsudgifter for institutioner og administrative enheder.

Driftsudgifter opdelt efter formål

Mio. kr.	2022 Regnskab	2022 Budget	2022 Afvigelse
Skatter og afgifter	81	84	-4
Folkestyre og demokrati	111	103	8
Udvikling og uddannelse	404	446	-41
Erhvervsudvikling	88	143	-55
Sociale formål	88	121	-33
Sundhed	1.517	1.516	0
Teknik, miljø og plan	106	91	15
Fritid, kultur og religion.	97	96	1
Infrastruktur	18	20	-2
Forsyning	16	16	0
Udenrigstjeneste/internationale aktiviteter	45	22	23
Administration	531	464	67
Øvrige formål	1	1	0
Driftsbevillinger i alt	3.103	3.124	-21

I 2022 er driftsudgifterne samlet set 21 mio. kr. mindre end bevillingerne, hvilket svarer til en afvigelse (mindreforbrug) på 0,7 % i forhold til budgettet.

En stor del af afvigelserne på de forskellige formål, kan ligesom tidligere år henføres til, at forbruget er registreret på et andet formål end budgettet. Afvigelserne på udvikling og uddannelse, erhvervsudvikling, sociale formål, teknik, miljø og plan, udenrigstjeneste/internationale aktiviteter samt på administration kan primært henføres til dette forhold.

LOVBUNDNE BEVILLINGER

Lovbundne bevillinger gives i de tilfælde, hvor det ved særskilt lov er fastsat, at en bestemt modtagerkreds har ret til en bestemt ydelse, og hvor ydelsens størrelse eller beregningsgrundlag er fastsat ved særskilt lov.

Lovbundne udgifter opdelt efter formål

Mio. kr.	2022 Regnskab	2022 Budget	2022 Afvigelse
Skatter og afgifter	86	86	0
Udvikling og uddannelse	356	359	-3
Sociale formål	660	610	50
Sundhed	41	54	-13
Administration	9	8	1
Øvrige formål	2	2	0
Lovbundne udgifter i alt	1.153	1.118	35

I 2022 var lovbundne udgifter samlet set 35 mio. kr. større end bevillingerne, hvilket svarer til en afvigelse (merforbrug) på 3,1 % i forhold til budgettet.

Merforbruget på Sociale formål på 50 mio. kr. kan primært henføres til refusionsanmodninger for 2021, der blev fremsendt til Selvstyret meget sent og dermed ikke kom med i regnskabet for 2021. Merforbruget i 2022 modsvares derfor af et mindreforbrug i 2021.

TILSKUDSBEVILLINGER

Tilskudsbevillinger bemyndiger det ansvarlige medlem af Naalakkersuisut til at afholde udgifter af ikke-lovbunden karakter. Udgiften kan være af tilskudsmæssig karakter, men der kan også være tale om kapitalindskud i virksomheder, renteudgifter, rentetilskud, erhvervsstøtte, afskrivninger og udlån.

Tilskudsudgifter opdelt efter formål

Mio. kr.	2022 Regnskab	2022 Budget	2022 Afvigelse
Overførsler mellem off. myndigheder	1.617	1.619	-2
Folkestyre og demokrati	26	26	0
Udvikling og uddannelse	113	117	-4
Erhvervsudvikling	284	284	0
Sociale formål	123	103	20
Teknik, miljø og plan	16	17	-2
Fritid, kultur og religion	182	183	-1
Infrastruktur	74	74	0
Forsyning	266	316	-51
Udenrigstjeneste/internationale aktiviteter	6	26	-20
Administration	21	0	21
Øvrige formål	0	-3	3
Tilskudsbevillinger i alt	2.727	2.764	-37

I 2022 var tilskudsudgifterne samlet set 37 mio. kr. mindre end bevillingerne, hvilket svarer til en afvigelse (mindreforbrug) på 1,3 % i forhold til budgettet.

Af det samlede mindreforbrug på 37 mio. kr. kan 15 mio. kr. henføres til færre udgifter til prisafbødende tiltag og 7 mio. kr. kan henføres til mindreforbrug hos Majoriaq. Det resterende mer-/mindreforbrug er fordelt med mindre afvigelser på de andre formål. Afvigelserne er desuden fordelt på en lang række aktiviteter.

Afvigelsen på udenrigstjeneste/internationale aktiviteter modsvares af en tilsvarende afvigelse på administration, hvilket kan henføres til, at forbruget er registreret på et andet formål end det formål, der er anvendt i budgettet.

ANLÆGSBEVILLINGER

En anlægsbevilling bemyndiger det ansvarlige medlem af Naalakkersuisut til at afholde udgifter i forbindelse med køb af fast ejendom, anlægsbyggeri, udlån til anlæg, tilskud til anlæg, renovering m.v.

Anlægsudgifter opdelt efter formål

Mio. kr.	2022 Regnskab	2022 Budget	2022 Afvigelse
Udvikling og uddannelse	100	100	0
Erhvervsudvikling	7	7	0
Sociale formål	26	11	14
Sundhed	62	62	0
Teknik, miljø og plan	55	55	0
Fritid, kultur og religion	4	4	0
Infrastruktur	56	56	0
Forsyning	208	208	0
Øvrige formål	5	26	-21
Anlægsbevillinger i alt	522	529	-7

I 2022 var forbruget på anlægsbevillinger samlet set 7 mio. kr. mindre end årets bevillinger, hvilket svarer til en afvigelse (mindreforbrug) på 1,3 % i forhold til budgettet.

Den samlede afvigelse kan henføres til et netto mindreforbrug i projekter, der regnskabsmæssigt er afsluttet i 2022.

Der er fra år 2000 oprettet en budgetteknisk anlægs- og renoveringsfond, hvortil de årligt bevilgede anlægsbeløb til de enkelte projekter overføres. Derved udgiftsføres det enkelte års bevilgede anlægsbeløb i det pågældende år. I takt med at anlægsopgaverne udføres, fratrækkes udgiften i fonden.

Midlerne i Anlægs- og Renoveringsfonden er hensat til gennemførelse og færdiggørelse af konkrete anlægsprojekter, som var optaget på bevillingslovene for 2022 og tidligere år. Redegørelsen om Anlægs- og Renoveringsfonden indgår som bilag til Landskassens regnskab.

Beholdningen i Anlægs- og Renoveringsfonden ved udgangen af 2022 var i alt 937 mio. kr., hvilket er et fald på 63 mio. kr. i forhold til 2021.

BERETNINGERNE FRA DEPARTEMENTERNE

FORMANDENS DEPARTEMENT

Formål

Formandens Departement varetager den departementale betjening af Formanden for Naalakkersuisut og sekretariatsfunktionen for Naalakkersuisut. Dertil varetages almindelig administration og drift i de forskellige afdelinger.

Departementet er organiseret i følgende afdelinger:

- Ledelsessekretariatet, herunder Ministersekretærer og Betjentfunktion og omstilling
- Lovafdelingen
- Bestyrelsessekretariatet
- Afdeling for Forfatning
- HRU / Afdeling for tværgående udvikling

Herudover er der under departementet tilknyttet Forfatningskommissionens Sekretariat, Inussuk IT samt Digitaliseringsstyrelse.

Herudover deltager Formandens Departement i tværgående porteføljestyring og koordinering inden for Centraladministrationen.

Hovedopgaver

Ledelsessekretariatet sikrer den departementale betjening af Formanden for Naalakkersuisut og sekretariatsfunktionen for Naalakkersuisut, herunder koordinering af politiske initiativer i Naalakkersuisut og kvalitetssikring af Naalakkersuisuts beslutningsgrundlag.

Ledelsessekretariatet sikrer sammen med Lovafdelingen koordination af Naalakkersuisuts sager til Inatsisartut. Sekretariatet har endvidere ansvaret for udarbejdelse af budgetbidrag, løbende budgetopfølgning samt personaleadministration internt i departementet. Sekretariatet varetager desuden puljen til støtte for uafhængig research omkring råstof- og industriprojekter samt presserådgivning for Naalakkersuisut. Derudover varetages driften mv. af Hans Egedes Hus.

Endvidere er centraladministrationens betjentfunktion og telefonomstilling en afdeling i Formandens Departement, under ledelsessekretariatet, som varetager funktionerne på tværs af alle departementer og styrelser.

Lovafdelingen forestår juridisk kvalitetssikring af forslag til Inatsisartutlove, Selvstyrets bekendtgørelser, Kommunale vedtægter med hjemmel i Inatsisartutlov, og tværgående cirkulærer. Lovafdelingen forestår kundgørelsen af retsregler og har ansvaret for internetsiden lovgivning.gl.

Lovafdelingen rådgiver Naalakkersuisut, departementerne og styrelserne i juridiske spørgsmål. Derudover afholder Lovafdelingen regelmæssige kurser for Naalakkersuisut og ansatte i administrationen om juridiske emner inden for Lovafdelingens ansvarsområde.

Bestyrelsessekretariatet varetager Grønlands Selvstyres ejerskab af de helt og delvist selvstyrejede aktieselskaber. Afdelingen koordinerer Naalakkersuisuts ejerpolitik og implementering af politiske tiltag i forhold til de helt eller delvist selvstyrejede aktieselskaber.

Afdeling for Forfatning har ansvar for den politiske betjening af Naalakkersuisut hvad angår selvstyreloven, selvstændighed og er bindeleddet mellem Naalakkersuisut og Forfatningskommissionen. Afdelingen er ansvarlig for at forberede og afholde borgermøder om selvstændighed samt bistå med udvikling af kommunikationsmateriale på forsknings- og borgerniveau mv., således at borgerne inddrages og har ejerskab og medansvar for udviklingen mod selvstændighed.

Forfatningskommissionens sekretariat skal yde sekretariatsbistand til Forfatningskommissionen. Dette omfatter blandt andet udarbejdelse af selve forfatningsudkastet, rådgivning og servicering af kommissionen, mødeforberedelse og opfølgning samt ikke mindst formidlingsopgaver.

HR udvikling / Afdeling for tværgående udvikling (HRU) har den samlede funktion i forhold til kompetence – og Ledelsesudvikling på tværs i centraladministrationen. HRU står endvidere for de samlede rekrutterings – og fastholdelsesaktiviteter og gennemfører deltagelse i den grønlandske karrieremesse (i Danmark) og uddannelseskaravanen i Grønland.

Antal ansatte ultimo 2021

Område	Antal ansatte (inkl. ledere)
Bestyrelsessekretariatet	2
Lovafdeling	2
Afdeling for Forfatning	1
Ledelsessekretariatet	9
Betjente og omstillingen	11
HRU	8
Digitaliseringsstyrelsen	26

Målopfyldelse

Ledelsessekretariatet har i 2021 stået for 75 Naalakkersuisut møder, dertil en del tillægsgagsordener og Ledelsessekretariatet har i 2022 stået for 104 Naalakkersuisut møder, dertil en del tillægsgagsordener og 68 formandsbeslutninger. Derudover er der afholdt ugentlige departementschefmøder og departementschef seminar.

Lovafdelingen foretog i 2022 juridisk kvalitetssikring af samtlige forslag til Inatsisartutlove, Selvstyrets bekendtgørelser og tværgående cirkulærer, som administrationen havde udarbejdet, samt af Kommunale vedtægter med hjemmel i Inatsisartutlov. Derudover modtog Lovafdelingen en del henvendelser fra Naalakkersuisut og administrationen om juridisk rådgivning, særlig vedrørende lovforklaring og andre juridiske vurderinger.

Med henblik på at styrke den generelle lov kvalitet og optimere ressourceforbruget hertil, udstedte Lovafdelingen flere retningslinjer, som skal lette og forenkle administrationens arbejde med udarbejdelse af ny lovgivning, der også tager hensyn til, at nye medarbejdere hurtigt kan sætte sig ind i de processer, der gælder for udarbejdelse af lovgivning hos Naalakkersuisut.

Lovafdelingen udarbejdede også sanktionsloven mod Rusland med tilhørende bekendtgørelse, lovforslaget om tidens bestemmelse og overtagelsesaftalen hertil, samt lovforslaget om ændring af Inatsisartutloven om Inatsisartut og Naalakkersuisut, der indførte mulighed for at afholde Inatsisartutmøder elektronisk.

Bestyrelsessekretariatet varetager ejerskabet af de selvstyrejede aktieselskaber. Pr. 1. januar 2023 ejede Selvstyret 14 aktieselskaber, hvoraf et (Greenland Oil Spill Response A/S) er under frivillig opløsning ved likvidation.

Bestyrelsessekretariatet har i 2022 fokuseret på en række større sager inden for sit ansvarsområde. Formanden for Naalakkersuisut har ønsket et politisk forlig efter forhandling om en ny ejerskabspolitik for de selvstyrejede aktieselskaber, og bestyrelsessekretariatet har bistået Formanden med fagligt input og sekretariatsfunktion for forhandlingerne med Inatsisartuts partier. Processen forventes at munde ud i et politisk forlig og dermed nedsættelsen af en forligskreds om den nye ejerskabspolitik i første kvartal 2023, som erstatter de hidtidige styringsdokumenter. Dertil har Bestyrelsessekretariatet i 2022 implementeret et nyt årshjul i dialogen med aktieselskaberne, som reflekterer Naalakkersuisuts ønske om et mere aktivt ejerskab. Endvidere er første del af implementeringen af Fraud Management konceptet, som blev introduceret på de ordinære generalforsamlinger i 2022, gennemført i de enkelte selskaber. Bestyrelsessekretariatet har været involveret i forberedelsen af Lov om Mittarfeqarfiit A/S som blev vedtaget på efterårssamlingen 2022, hvilket i 2023 medfører en virksomhedsoverdragelse og derigennem en tilførsel af over 400 medarbejdere til Kalaallit Airports koncernen. Bestyrelsessekretariatet er endvidere i 2022 gjort ansvarlig for at sikre finansieringen af nye vandkraftværker i Nuuk, Qasigiannguut og Aasiaat. Til det formål er NunaOil A/S blevet omdannet til NunaGreen A/S, til sikring af lånoptag på over 4 mia. kr. samt opbygning af en professionel anlægsorganisation. Bestyrelsessekretariatet har dertil i 2022 været med til at sikre den fortsatte drift af KNI A/S, på baggrund af sagen med varelager manipulation. Sagen er midlertidigt løst igennem tillægsbevillingssag i 2022, som har medført at selskabet fortsat kan leve op til sine forpligtelser overfor eksterne långivere på samlet over 1. mia. kr. Arbejdet med langtidssikring af koncernens økonomiske fundament forventes afsluttet i 2023.

Udbyttebetaling fra de selvstyrejede aktieselskaber indbragte i 2022 Landskassen en indtægt på 225,3 mio. kr. på hovedkonto 10.13.10. Der er derudover foretaget kapitalindskud til Kalaallit Airports Holding A/S på samlet 275 mio. kr. hvoraf 124 mio. kr. er sket via hovedkonto 10.13.11 og de 151 mio. kr. er udbetalt fra Fonden for Langsigtede investeringer. Kalaallit Airports Holding A/S har nu samlet fået indskudt knap 2 mia. kr. ud af 2,5 mia. kr.

Ansættelse og udvikling af lærlingeområdet er en vigtig opgave og HRU har koordineret og superviseret 36 elever og lærlinge i centraladministrationen i 2022. HRU har endvidere uddannet og udviklet et netværk af vejledere for lærlinge og elever, således at der opnås størst mulig trivsel og motivation blandt lærlinge og elever.

HRU har i 2022 været en central enhed i udvikling og implementering af et Ledelsesgrundlag for alle ledere i centraladministrationen og gennemført 4 efterfølgende ledelseskurser med relation til de otte vigtigste ledelsesopgaver. Der er endvidere blevet afholdt den første ledelsesevaluering af samtlige chefer og ledere i centraladministrationen.

I forhold til kompetenceudvikling har HRU i 2022 gennemført 65 kurser med 730 deltagende kursister. Kursisterne evaluerede i gennemsnit kurserne til 4,4 på en skala fra 1 til 5, hvilket må anses for meget tilfredsstillende.

HRU har i 2022 startet arbejdet med en strategi for rekruttering og onboarding - et strategiarbejde, der ventes færdiggjort i 2023.

Arbejds miljøet er et vigtigt område, der prioriteres i centraladministrationen og HRU har derfor i starten af 2022 ansat en arbejdsmiljøleder på fuld tid for at opnå bedst mulig trivsel i det daglige arbejde. Den lovpligtige APV-måling blev gennemført i 4. kvartal 2022 og efterfølgende har der været opfølgende aktiviteter i forhold til antimobning, trivsel mm.

Digitaliseringsstyrelsen

Digitaliseringsstyrelsen er organisatorisk placeret under Formandens Departementet, og driften af styrelsen figurerer under finanslovens hovedkonto 10.98.01, Digitaliseringsstyrelsen (driftsbevilling).

Digitaliseringsstyrelsens bevilling i 2022 var på 48.479 mio. kr.

Det er styrelsens vision, at Digitaliseringsstyrelsen går forrest i udviklingen af sikre - standardiserede - digitale løsninger for det grønlandske samfund.

Inden for bevillingens ramme har Digitaliseringsstyrelsen ansvar for følgende 12 hovedområder:

- 1) Centraladministrationens IT med alle tilhørende aktiviteter; anskaffelser, drift/brugersupport/udvikling, fælles arkitektur og design af services. Ligesom der bidrages til IT og e-lovgivning, politikker og retningslinjer. Styrelsen varetager ligeledes IT- sikkerhedsfunktionen.
- 2) Rådgivning og bistand til Selvstyrets enheder.
- 3) Tele- og datainfrastruktur samt ansvar for internet og telefoni, herunder driften af telefoncentral (hovednummer 34 50 00).
- 4) Centraladministrationens kontrakt- og licensstyring samt forhandling og kontraktindgåelse på IT, tele og digitaliseringsområde. Der kan ikke indkøbes eller igangsættes IT og digitaliseringsinitiativer uden inddragelse af styrelsen.
- 5) Centraladministrationens digitaliseringsinitiativer samt udvikling og implementering af Naalakkersuisuts nationale digitaliseringsstrategi.
- 6) Drift, support og understøttelse af uddannelsesstyrelsens IT-plattform, herunder serverdrift.
- 7) Udvikling og implementering af Selvstyrets og fælles offentlige IT, sikkerheds- og digitaliseringsstrategier.
- 8) Udvikling af nationale standarder, metoder, modeller inden for IT og digitalisering.
- 9) Systemejer på fælles systemer, herunder ESDH, Mail, Videokommunikation, Projekt- og porteføljestyringssystem, Kontraktportal mv. herunder ansvar for implementering af en systemejersorganisation og drift af et ejernetværk.
- 10) Drift og udvikling af sullissivik.gl med alle dertilhørende aktiviteter med Selvstyrets enheder og kom-

munerne, for validering af indhold og efterlevelse af gældende retningslinjer.

- 11) Drift af Selvstyrets CMS-løsning, opbygning af nye websites i CMS-systemet og teknisk support for websites på denne.
- 12) Selvstyrets Cyber- og informationssikkerhed med dertilhørende opbygning af procedurer, viden og kampagner.

Med afsæt i ovenstående har Digitaliseringsstyrelsen i 2022 bl.a:

- Styrket cyber- og informationssikkerhedsområdet med; samarbejdsaftale med Center for Cybersikkerhed, udarbejdet cirkulærer for IT- og informationssikkerhed, klassificerede informationer og dataansvar.
- Udført et omfattende arbejde med at sikre ensartet risikoprofil for fællessystemer, fagsystemer samt server- og netværk efter et cyberangreb i marts måned ramte centraladministrationen hårdt.
- Implementeret nye sikkerhedstiltag for server- og netværket af de største kan nævnes tofaktorgodkendelse og ny generation antivirus.
- Drevet følgende nationale digitaliseringsprojekter: grunddata, NemKonto, MitID, Min Side til sullissivik og implementering af ISO 27001.
- Gennemført følgende udbud:
- Udviklet seks hjemmesider for centraladministrationens enheder.
- Seks udbud indenfor bl.a. MitID, Grunddata og IT-sikkerhed.

Opgaver er ressourcemæssigt fordelt således i 2021

Område	Antal medarbejder
Staben Styrelseschef, to jurister, en økonomifunktion	4
Digital Kommunikation En afdelingschef, to webkonsulenter, tre kommunikationskonsulenter	6
IT-afdelingen En afdelingschef, syv IT-supportere og en IT-projektleder	9
Projektafdelingen En afdelingschef, seks projektledere	7

Inussuk IT

Inussuk IT – Grønlands Fællesoffentlige IT har til formål at fremme Naalakkersuisuts ambitioner i den digitale udvikling i det grønlandske samfund gennem øget anvendelse af IT og digitalisering, herunder effektivisering af den offentlige administration. Inussuk IT er ledet af en bestyrelse sammensat af Kommunerne og Selvstyret. Medarbejderne er ansat i Selvstyret.

Organisation er i en proces med ny direktør og organisationen er derfor i gang med udviklingsarbejdet. Inussuk IT har 15 normeringer, inkl. ledere.

Inussuk IT består af følgende enheder: **ERP-kontoret**, som drifter, vedligeholder og udvikler AX Prisme. **ESDH-kontoret**, som udvikler, implementerer og drifter ESDH-systemet GetOrganized til alle kommunernes forvaltninger. **Kontoret for optimering** arbejder med automatisering, processer, systemarkitektur, governance og compliance. **Øvrige projekter** udvikler og implementerer personaleadministrative systemer og aktuelt Selvstyrets lånemodul.

ERP-kontoret

Udvalgte resultater 2022

- Konsolideret AX Prisme i 7 regnskaber – 5 Kommuner, Selvstyret og SKAT
- Udviklet RPA til automatiske processer
- Klargjort alle syv regnskaber til NemKonto og implementeret E-Boks i AX Prisme

Vigtigste mål 2023

- Automatisere 50% af supportsagerne
- Opbygge en kompetencematrix – Personale/kompetencer/vejledninger
- Sikre monitorering og analyse af AX Prisme belastninger i realtid

ESDH-kontoret

Udvalgte resultater 2022

- Børne-app er færdigudviklet i tæt samarbejde med Socialstyrelsen og kommunerne, og er udrullet til 4 af de 5 kommuner. Systemet er i 2022 indstillet til ESDH-prisen.
- Igangsat udvikling af sagsbehandlingssystemer til lov om Jobsøgningsydelse og Offentlig hjælp

Vigtigste mål 2023

- Udrulle GetOrganized til resten af det sociale område i Kommunerne
- Levering af sagsbehandlingssystemer til lov om Jobsøgningsydelse og Offentlig hjælp
- Undervisning af slutbrugere i brugen af Jobsøgningsydelse og Offentlig hjælp systemerne

Kontoret for optimering

Udvalgte resultater 2022

- Gennemført 5 dages automatiseringsforløb
- Lavet ny GDPR-konstruktion med Inussuk IT som databehandler og Kommunerne som dataansvarlige
- Ibrugtaget Gluu til procestegning på tværs af Kommuner og Selvstyre og udviklet oversættelsesmodul

Vigtigste mål 2023

- Afholde kursus i XFlow og udbrede brugen af XFlow til 2 kommuner og 2 styrelser
- Afholde 5-dages Seminar & Workshop i automatisering
- Kortlægge det samlede systemlandskab hvor Inussuk IT er systemejer

Finanslovsbevilling for 2022 var samlet på 24,7 mio. kr., hvor af de 20.4 mio. kr. er afsat til driften af enheden inkl. løn samt driften af AX Prisme og lønsystemet. De resterende 4.3 mio. kr. var engangsbevillinger til implementering af personaleadministrative systemer i Selvstyret, inkl. Sundhed.

DEPARTEMENTET FOR FINANSER OG LIGESTILLING

Formål

Departementet for Finanser og Ligestilling har ansvar for den politiske betjening af Naalakkersuisoq for Finanser og Ligestilling, herunder for så vidt angår finans- og skattepolitikken, det økonomiske reformarbejde, tilsyn med kommunernes økonomi, fysisk landsplanlægning, fremme af ligestilling og ligebehandling samt understøttelse af en række tværgående initiativer såsom kommissionsarbejder.

Økonomi- og Personalestyrelsen har ansvaret for landskassens regnskab, personaleforhold, overenskomstforhandlinger og serviceopgaver, herunder bygningsadministration og indkøb.

Skattestyrelsen har ansvar for drift for skat, afgifter og inddrivelse. Skattestyrelsen fremgår under aktivitetsområde 24.

Grønlands Statistik har ansvar for officiel statistikudarbejdelse.

Hovedopgaver

Departementet består af afdelingerne: Ledelsessekretariat, Økonomisk Planlægning, Juridisk Afdeling med tilknyttet Ligestillingskontor samt Afdeling for Landsplanlægning.

Tilknyttet departementet er Økonomi- og Personalestyrelsen samt Skattestyrelsen. Grønlands Statistik har egen bestyrelse, men er organisatorisk placeret med tilknytning til departementet. Sekretariatsfunktion for Økonomisk Råd varetages af Departementet for Finanser og Ligestilling.

Ledelsessekretariatet er en stabsfunktion for Naalakkersuisoq og departementschefen. Ledelsessekretariatet står for den daglige minister- og ledelsesbetjening og har bl.a. ansvar for kalenderstyring, mødeforberedelse, HR-funktioner og praktiske forhold.

Afdelingen for Økonomisk Planlægning varetager Selvstyrets økonomiske planlægning, herunder budgetkoordination i forhold til såvel finanspolitikken som tilrettelæggelse af en langsigtet holdbar økonomisk udvikling, tilrettelæggelse af bevillingslove, opgaver i forbindelse med den økonomiske politik og finanspolitikken, bloktilskudsforhandlinger med kommunerne, Selvstyrets økonomiske relationer til staten, lånoptagelse samt generelle økonomiske, strukturpolitiske vurderinger, skattepolitiske sager og økonomiske reformer. Derudover varetages ansvaret omkring tilsynet med kommunernes økonomi samt projekter om bedre økonomistyring i den offentlige sektor. Tilsyn med kommunernes økonomi sker i samarbejde med Indenrigsafdelingen, som henhører under Departementet for Sociale Anliggender, Arbejdsmarked og Indenrigsanliggender.

Endvidere er Økonomisk Planlægning medlem af den grønlandske delegation vedrørende forhandlinger af fiskeriaftalen med EU, partnerskabsaftalen med EU, bilaterale fiskeriaftaler med Rusland, Norge og Færøerne samt en mulig frihandelsaftale med UK

Departementet har herudover en vigtig opgave i forhold til partnerskabsaftalen med EU i form af en særlig aftale om udvikling af Selvstyrets økonomistyrings funktionalitet, den såkaldte PFM-aftale ¹.

Juridisk Afdeling inkl. Ligestillingskontor udarbejder forslag til love og andre regler særligt inden for skatter og afgifter samt budget- og regnskabslovgivning. Betjening af Naalakkersuisut m.fl. i forhold til udviklingen inden for international beskatning. Endvidere bistår afdelingen Skatterådet med sekretariatsbetjening. Desuden varetages opgaver vedrørende behandling af klager, sager vedrørende overtrædelse af skatte- og afgiftslovgivningen samt andre konkrete sager. Endelig varetager afdelingen ligestillingsområdet og kontakten til Ligestillingsrådet.

Afdelingen for Landsplanlægning varetager Selvstyrets opgaver om planlægning og arealanvendelse, herunder opgaver vedrørende grunddata og koordinering af sektorplanlægning. Den fysiske landsplanlægning handler om at skabe gode rammer for arealanvendelse i bred forstand og om at skabe synlighed om areal-dispositioner på landsplan, hvor eksempelvis Selvstyrets sektorplanlægning skal koordineres med den kommunale planlægning. Derudover er afdelingen kortmyndighed med ansvar for kortlægning og udvikling

¹ PFM-reform Action Plan står for Reform i Offentlig Økonomistyrings handlingsplan. Termen dækker for den engelske forkortelse for: Public Financial Management.

af geodataområdet. Afdelingen varetager desuden vidensindsamling om Grønlands Selvstyres indsats i relation til FN's verdensmål (SDG-2030), idet selvstyrets enkelte departementer selv har ansvar for udarbejdelse og implementering af planer, der sikrer en generel udvikling forankret på verdensmålene. Endelig har afdelingen det overordnede ansvar for udvikling af den nationale geodata platform NunaGIS.

Økonomisk Råd

For at sikre en uafhængig vurdering af den førte økonomiske politik har Naalakkersuisut nedsat Økonomisk Råd i medfør af Budget- og regnskabsloven. Rådet skal vurdere konjunkturudviklingen og holdbarheden af den økonomiske politik, ligesom det skal vurdere finansieringen af velfærdsydelser. Rådet udgiver mindst en årlig rapport med analyser og anbefalinger og kan efter anmodning fra Naalakkersuisut rådgive om væsentlige økonomiske spørgsmål i øvrigt. Økonomisk Råd udgav i 2022 både en større samlet rapport og to policy briefs om bl.a. konjunktursituationen.

Økonomisk Råd har et formandskab på 6 personer, som udpeges af Naalakkersuisut. Rådet består herudover af op til 14 medlemmer, som udpeges i henhold til bestemmelserne i Selvstyrets bekendtgørelse nr. 10 af 24. juli 2019 om Økonomisk Råd. Sekretariatsfunktionen for rådet varetages af Departementet for Finanser og Ligestilling.

Skattestyrelsen

Skattestyrelsen har ansvar for drift af skatter, afgifter og inddrivelse, samt obligatorisk pension.

Økonomi- og Personalestyrelsen

Økonomi- og Personalestyrelsen (ASA) er selvstyrets fælles administrationsenhed. ASA forestår forhandling af overenskomster på det offentlige område, udbetaling af løn og andre personalerelaterede opgaver i relation til selvstyrets ansatte. ASA varetager en række administrative fællesfunktioner, herunder selvstyrets tolkekontor, bygningsdrift og -service, boliganvisning for selvstyrets ansatte, fælles indkøb, intern revision samt økonomistyring og bogføring.

Grønlands Statistik

Grønlands Statistik er den centrale myndighed for officiel statistik i Grønland. Grønlands Statistik har til formål at sikre det datamæssige grundlag for analyser af den samfundsmæssige udvikling, for politiske og administrative beslutninger samt for planlægning. Det overordnede ansvar for Grønlands Statistik varetages af en bestyrelse, der består af fem medlemmer med indsigt i samfundsforhold. I henhold til statistikloven afgiver bestyrelsen én gang årligt en beretning om institutionens virksomhed til Naalakkersuisut. Beretningen offentliggøres på Grønlands Statistiks hjemmeside.

Antal ansatte

Ved årets udgang var der følgende antal ansatte:

Departementet: 29 medarbejdere.

Skattestyrelsen: 117 medarbejdere og 7 hunde

Økonomi- og Personalestyrelsen: 115 medarbejdere

Grønlands Statistik: 15 medarbejdere

Vurdering af målopfyldelsen

I 2022 har departementet og de underliggende styrelser haft fokus på opfyldelse af en række mål. Disse mål er oplistet nedenfor.

Departementet

Har især arbejdet med følgende større tiltag:

- Udarbejdelse af Politisk Økonomisk Beretning 2022, som blev offentliggjort på Inatsisartuts forårsamling 2022.
- Udarbejdelse af finanslov for 2023 og tillægsbevillingslov for 2021.
- Forhandling af finanslovsaftaler ifm. Inatsisartuts behandling af finanslov for 2023.
- Udvikling, vedligeholdelse og opdatering af lovmodeller
- Udvikling, vedligeholdelse og opdatering af holdbarhedsmodellen
- Udarbejdelse af forslag til ændring af Inatsisartutlov om ressourceafgift på grønlandsk fiskeri

- Udarbejdelse af forslag til ændring af landstingslov om indkomstskat
- Udarbejdelse af forslag til Inatsisartutlov om ændring af landstingslov om indførselsafgifter.
- Udarbejdelse af forslag til Inatsisartutlov om ændring af Inatsisartutlov om obligatorisk pensionsordning
- Udarbejdelse af forslag til Inatsisartutlov om ophævelse af Inatsisartutlov om betalingssystemet Ilanngaassivik.
- Omfattende analysearbejde og sekretariatsbetjening for Sundhedskommissionen.
- Deltagelse i forhandlinger om mulig frihandelsaftale mellem Grønland og UK.
- Deltagelse i forhandlinger af salg af fiskerirettigheder til EU i 2022.
- Deltagelse i forhandlinger af bilaterale kvotebytteaftaler mellem Grønland og hhv. Rusland, Norge og Færøerne.
- Undersøgelse af Selvstyrets økonomistyrings funktionalitet på vegne af EU-kommissionen i en såkaldt PEFA-undersøgelse. Arbejdet er en del af den ordinære opfølgning på budgetsamarbejdet mellem Grønland og EU (PFM-aftalen).
- Udarbejdelse af en række beslutningsforslag om tiltrædelse af ændringer af den finansielle lovgivning.
- Udarbejdelse af værdikædeanalyse af grønlandske fiskeprodukter (med ekstern bistand)

Departementet har overholdt sit budget.

Skattestyrelsen

Skattestyrelsen varetager skatte- og afgiftsopgaver efter de regler, der er hjemlet i Grønlands Selvstyres skatte- og afgiftslove. Dertil kommer varetagelsen af lov om obligatorisk pension. Skattestyrelsen er central myndighed i forhold til inddrivelse af offentlige restancer. Styrelsen har overholdt sit budget.

Økonomi- og Personalestyrelsen

Økonomi- og Personalestyrelsen varetager sine administrative driftsopgaver i henhold til gældende regler og politikker. ASA har i 2022 forhandlet overenskomster på plads for SIK. Styrelsen har overholdt sit budget.

Grønlands Statistik

Grønlands Statistik udarbejder i henhold til statistikloven en særskilt årsberetning:

§ 6. Bestyrelsen udarbejder forslag til samordning af offentlig statistik og påser, at Grønlands Statistik arbejder i overensstemmelse med formålsbestemmelserne.

Stk. 2. Bestyrelsen godkender Grønlands Statistiks langsigtede planlægning for indsatsområder og de årlige arbejdsplaner.

Stk. 3. Bestyrelsen afgiver én gang årligt en beretning om institutionens virksomhed til landsstyret.

Stk. 4. Bestyrelsen kan nedsætte rådgivende udvalg.

Årsberetning lægges på Grønlands Statistiks hjemmeside.

Enheden har overholdt sit budget.

DEPARTEMENTET FOR UDENRIGSANLIGGENDER, ERHVERV og HANDEL

Formål

Departementet for Udenrigsanliggender, Erhverv og Handel varetager den overordnede planlægning, analysearbejde og administration af politiske initiativer på erhvervs- og handelsområdet. Departementet har ansvar for at sikre gode og stabile ramme- og vækstvilkår for erhvervet i Grønland, bl.a. ved udarbejdelse af strategier og sektorpolitikker på erhvervs- og handelsområdet.

Departementet varetager Naalakkersuisuts udenrigspolitik og rådgiver Naalakkersuisut og andre departementer i udenrigs- og sikkerhedspolitiske forhold samt generelle internationale forhold. Departementet har ligeledes ansvar eller medansvar for kontakten med internationale aktører.

Hovedopgaver

Departementet skal sikre, at Naalakkersuisuts generelle politiske målsætninger på erhvervs- og handelsområdet udmøntes. Forbruger- og Konkurrencestyrelsen understøtter dette arbejde ved at arbejde for vel fungerende markeder i et samspil mellem forbrugere og virksomheder.

Udenrigspolitikken skal sikre, at andre landes interesse for Grønland og Arktis omsættes til politiske og økonomiske muligheder for Grønland og grønlandsk erhvervsliv. I arbejdet mod en selvåren økonomi, er Udenrigstjenestens fokus bl.a. rettet mod handel og generelle rammebetingelser for økonomisk samarbejde med andre lande. Derudover har Departementet ansvaret for at afvikle eller være involveret i Grønlands forskellige rapporteringsforpligtigelser i henhold til landets forpligtelser under forskellige internationale konventioner, særligt på menneskerettighedsområdet.

Målopfyldelse

Erhvervs- og Handelsafdelingen

På turismeområdet er det påbegyndt arbejde med en ny national turismestrategi og ny turismelovgivning. Der blev gennemført rundrejser og hentet input fra fire regioner, og de resterende besøg gennemføres i januar 2023.

Som tidligere år har Naalakkersuisut haft en servicekontrakt med Visit Greenland. Et af de største arrangementer i 2022 var "Vestnorden", som for første gang siden 2017 blev afholdt i Grønland. Der var godt fremmøde både fra lokale og udenlandske aktører.

Ligeledes er der påbegyndt et arbejde med justering af turistkoncessionslovgivningen. Der er stor aktivitet på koncessionsområdet og der blev i 2022 offentliggjort et udbud vedr. betalingsfiskeri, samt at der er igangsat forberedende arbejde for flere andre koncessionsudbud.

På erhvervsfremmeområdet har Naalakkersuisut i 2022 haft en servicekontrakt med Innovation Greenland (nu Nalik Ventures) omkring administration af støtteordninger til erhvervsudvikling.

Derudover har Naalakkersuisut indgået et toårigt pilotprojekt med Qeqqata Kommunia omkring decentralisering af administration af støtteordninger for kommunen. Pilotprojektet gælder for 2022-2023 og medfører at ansvaret for administration af erhvervsfremmemidler til virksomheder i Qeqqata Kommunia administreres lokalt.

For Is- og vandområdet har der i store dele af 2022 været et moratorium for meddelelse af nye is- og vandtilladelser. Dette moratorium blev ophævet i oktober 2022, hvilket betyder at der igen må tildeles licenser til eksport af is og vand. Derudover er der påbegyndt et arbejde med en ny strategi for eksport af is og vand som forventes at være færdig i første halvdel af 2023.

I 2022 er der meddelt 75 tilladelser til indsamling af genetiske ressourcer til forskning, samt 31 eksporttilladelser til grønlandske virksomheder.

Forbruger- og Konkurrencestyrelsen

På forbrugerområdet håndhæver Forbruger- og Konkurrencestyrelsen markedsføringsloven. Styrelsen varetager Atuisoq med forbrugerinformation og rådgivning af forbrugerne. På konkurrenceområdet godken-

der styrelsen større fusioner, efterforsker og griber ind over for overtrædelser af konkurrenceloven, samt vejleder virksomheder og myndigheder om konkurrencereglerne. Forbruger- og Konkurrencestyrelsen er derudover sekretariat for en række nævn og udvalg. For nærmere info se www.aua.gl.

Forbruger- og Konkurrencestyrelsen har i 2022 haft vedholdende fokus på at nedbringe sagsbehandlingstiden særligt på det sociale område. Styrelsens oprettede i 2022 387 sociale sager og afsluttede 454 sager med en sagsbehandlingstid på 2,8 måneder mod 11 måneder i 2021.

Udenrigsafdelingen

Der er indgået aftale om principperne for udmøntningen af den arktiske kapacitetspakke på 1,5 mia. DKK, inklusive indgåelse af aftale om inddragelse i kommende forsvarsforlig.

Sikret servicekontrakt på Pituffik til en grønlandsk virksomhed til en værdi af 3,95 mia. USD (ca. 28 mia. DKK).

Der er indgået aftale om grænsedragning med Canada, som indebærer etablering af en landegrænse på Tartupaluk (hvor over halvdelen af øen tilfalder Grønland), afgrænsning af kontinentalsoklen i Labrador harvet udenfor 200 sømil, samt etablering af verdens længste maritime grænse på 3.962 km. Med aftalen er Grønland blevet udvidet med et areal der svarer til Danmarks samlede areal (omtrent 40.000 km²).

Der er indgået en Declaration of Cooperation mellem Island og Grønland om udvidet fremtidig indgåelse af diverse aftaler, ligesom der også er indgået en Memorandum of Understanding med Nunavut om udvidet samarbejde.

Der er kommet gang i aktiviteterne under Joint Committee med USA i 2021 og 2022 efter at der har været en pause i samarbejdet fra 2014-2020, som følge af den tidligere sag om tildeling af Pituffik servicebasekontrakten til et amerikansk selskab.

Udenrigsafdelingen arbejder ligeledes med strategi-arbejde på det udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske område.

Afdelingen er ligeledes lead på forhandlingerne om en bilateral handelsaftale med UK.

Det er mærkbart, at udenrigsafdelingens arbejdsmængde er steget efter, at Grønland har fået flere repræsentationer i udlandet, da repræsentationer alle medføre flere aktiviteter og stillingstagen til diverse forhold. Samtidig mærkes det internationale samfunds øgede interesse, samt udviklingen i antallet af udenlandske repræsentationer i Nuuk.

Grønlands Mission til EU i Bruxelles

Missionens primære fokusområde har igennem året været på færdiggørelsen af fornyelsen af samarbejdsrammer og aftaler mellem Grønland og EU, i forbindelse med EU's budgetperiode 2021-2027. Grønlandsbeslutningen og OLT-afgørelsen, hvortil der er øremærket 225 mio. Euro i løbet af budgetperioden, blev færdiggjort i løbet af året. Udover uddannelsessektoren, som fortsat bliver et hovedområde i samarbejdet mellem Grønland og EU, er der blevet aftalt nye samarbejdsområder under overskriften "grøn vækst." Implementeringen af Grønlandsbeslutningen for de næstkommende år blev derfor en del af opgaveporteføljen.

Udover denne aftale blev der også indgået en ny fiskeriaftale og protokol i løbet af 2021. Missionen har til lige haft stor fokus på OCTA, hvor Grønland i november 2022 overtog formandskabet for OCTA.

EU offentliggjorde sin nye Arktis politik i 2021, hvor det blev udmeldt, at EU ønskede at åbne et kontor i Grønland i 2022. Åbningen bliver formentlig i løbet af 2023, og Missionen har sammen med udenrigsdepartementet arbejdet på det der skal udgøre retsgrundlaget for EU-kontoret. EU har taget et skridt, som er en yderst positiv udvikling, der kan skabe fundament for et bredere og stærkere samarbejde med EU i fremtiden.

Repræsentationen i Washington, D.C.

Repræsentationens hovedopgave er at udvikle de bilaterale relationer mellem Grønland, USA og Canada i en række sektorer, samt at repræsentere, beskytte og fremme grønlandske interesser. De seneste år er det lykkedes at opnå og underskrive aftaler mellem USA og Grønland omkring den amerikanske militære tilstedeværelse i Grønland, og samarbejde vedrørende handel, økonomi, råstoffer, turisme og uddannelse. I denne forbindelse deltager Repræsentationen i Joint Committee - samarbejdet mellem USA og Grønland, samt Permanent Committee.

Der deltages løbende i konferencer og events med fokus på bl.a. handel, infrastruktur, uddannelse, forskning, kultur, råstoffer m.m., og Repræsentationen arrangerer tilmed events med henblik på promovning af Grønland. Repræsentationen bistår Naalakkersuisut med organisering af rejser og program i forbindelse med officielle besøg. Både Formanden og Naalakkersuisoq for Udenrigsanliggender, Erhverv og Handel besøgte i 2022 USA og Canada, hvor de mødtes med højtstående politikere og embedsmænd.

Repræsentationen i Reykjavik

Det bilaterale samarbejde med Island er styrket væsentligt ved indgåelse af en opdateret hensigtserklæring (Joint Declaration) mellem Grønland og Island. Det islandske Udenrigsministeriums udgivelse i januar 2021 af rapporten "Grønland og Island i det ny Arktis" med omtrent 100 anbefalinger og ideer til styrkelse af samarbejdet landene imellem. Anbefalingerne omfatter f.eks. fiskeri, sundhed, turisme, handel, luftfart og veterinærområdet. Anbefalingerne har bidraget til at udvide bredden af de emner som indgår i relationerne med Island. Samarbejdet fordrer et tæt samarbejde med samtlige departementer i Selvstyreadministrationen.

I august 2022 blev Arctic Circle (ACA) Greenland Forum afholdt.

Repræsentationen i Beijing

Det er Naalakkersuisuts vurdering, at der er et stort behov og potentiale i, at Grønland har en permanent og langsigtet tilstedeværelse i Østasien. Repræsentationen tjener Grønland ved at arbejde for at fremme de økonomiske, handelsmæssige og kulturelle forbindelser i Asien, særligt til Kina, men også til Japan og Sydkorea. Repræsentationen har i 2022 været udfordret, særligt i den sidste del af 2022, pga. de hårde restriktioner og nedlukninger i Kina, grundet den specielle Covid-politik, som har været en kinesisk praksis om såkaldt nultolerance overfor Covid-19. Dette har også til tider ramt vores eksport til Kina, og repræsentationen har været involveret i kontakten med de kinesiske myndigheder. Repræsentationen havde oprindeligt planlagt en række arrangementer og møder med myndighederne i Beijing, men stort set alle sammen er blevet aflyst og udskudt pga. diverse Covid-19 nedlukninger, heriblandt en officiel åbning af Repræsentationen. Det er dog lykket at afholde en yderst succesfuld "Vestnordisk dag" i samarbejde med Islands ambassade og Færøernes repræsentation, som var velbesøgt, og blev gennemført uden større hindringer. Repræsentationen forventer, at planlagte arrangementer og tiltag for både 2022 og 2023 bliver gennemført i 2023.

Fremadrettet

Det stigende internationale fokus på Arktis og Grønland har øget mængden af opgaver betragteligt, ligesom der er en øget kompleksitet i sagerne. Dette forventes kun yderligere at tiltage. Der må for nuværende forventes en prioritering af arbejdsopgaverne set i lyset af de nuværende personaleressourcer.

DEPARTEMENTET FOR SOCIALE ANLIGGENDER, ARBEJDSMARKED OG INDENRIGSANLIGGENDER

Hovedopgaver

Departementet for Sociale Anliggender, Arbejdsmarked og Indenrigsanliggender blev dannet ved tiltrædelsen af koalitionen april 2021 samt ved efterfølgende ressortændring med virkning pr. 1. januar 2022 af indenrigsanliggender med opgaver indenfor tilsyn med kommunerne. Departementet varetager de opgaver, der fremgår af FL 2022 og TB 2022 samt de i koalitionsaftalen nævnte opgaver på arbejdsmarkedsområdet og på socialområdet, for udsatte voksne, herunder sociallovgivning, udarbejdelse af strategier, sociale sikringsydelser og opgaver forbundet med ældretalsmandsinstitutionen. Der blev i 2022 anvendt ca. 34 årsværk i departementet.

Målopfyldelse

Der er ikke opstillet kvantitative målsætninger for Departementet.

Covid-19 har påvirket både Departementets aktivitetsniveau men også for de aktiviteter som Departementet yder tilskud til, såsom kompetenceudviklingskurser, mobilitetsfremmende ydelser m.m. Grundet stor smittespredning i starten af 2022 har konferencer, årsmøder og kurser enten måtte aflyses, udsættes eller gennemføres i anden form.

Hovedopgaver

Ny lovgivning

Departementet har i 2022 arbejdet på bl.a. følgende lovforslag, som har været fremlagt på samlingerne:

- Inatsisartutlov om Jobsøgningsydelse (FM2022)
- Inatsisartutlov om Offentlig hjælp (FM2022)
- Inatsisartutlov om ændring af Inatsisartutlov om alderspension og ændring af Inatsisartutlov om førtidspension (Forhøjelse af grundbeløb for alderspensionister, forhøjelse af den højeste førtidspensions takst og forhøjelse af fribeløb før modregning)
- Inatsisartutlov om ændring af Inatsisartutlov om førtidspension
- Inatsisartutlov om arbejdsgiverens pligt til at underrette lønmodtageren om vilkårene for ansættelsesforholdet (ansættelsesbevisloven)
- Forslag til: Inatsisartutbeslutning om at Grønlands Selvstyre tilslutter sig Forslag til Lov om ændring af lov om arbejdsmiljø i Grønland (Psykisk arbejdsmiljø, virksomhedens samarbejde om sikkerhed og sundhed, styrkelse af krav til arbejdspladsvurdering, udvidelse af Arbejdstilsynets reaktionsmuligheder, indsamling, behandling og videregivelse af data, aftaleforløb med virksomhederne, strafskærpeelse m.v.)
- Inatsisartutlov om ændring af Inatsisartutlov om offentlig hjælp og ændring af Inatsisartutlov om jobsøgningsydelse (Ændring af ikrafttrædelsesdatoer og overgangsbestemmelser i henhold til aftale om bloktilskud til kommunerne for budgetåret 2023)

Særlig aktivitet i Departementet

Ud over varetagelsen af den almene drift har Departementet i forlængelse af FL2022 samt andre politiske ønsker og initiativer særligt arbejdet med følgende aktiviteter:

- Ældrestrategi

Departementet har videreført arbejdet med en langsigtet ældrestrategi, der skal sikre en helhedsorienteret plan for ældreområdet. Ældrestrategien forventes færdig i starten af 2023 og vil behandle ældreområdet i forhold til sundhed, pleje og omsorg, boligforhold og de ældres økonomi og muligheder.

- Hjemløsestrategi

I 2022 fortsatte arbejdet med at sikre en langsigtet og helhedsorienteret strategi for de hjemløse. Hjemløsestrategien bliver offentliggjort primo 2023.

I foråret afholdt Det Nationalt Hjemløseforum som består af fagfolk, der arbejder med hjemløse en workshop. Hjemløseforummet Isummerfiga, et mødeforum med hjemløse borgere, afholdte ligeledes en workshop i foråret 2022.

For at skabe en bredere viden om omfanget af hjemløshed, er der afholdt en national hjemløsetælling i foråret 2022. I oktober 2022 afholdte Naalakkersuisut et pressemøde på Kofoed Skole, hvor definitionen af hjemløshed og hjemløsetællingens resultater blev præsenteret.

I 2022 er der indgået en 3-årig forsøgsordning mellem Kommuneqarfiq Sermersooq og Selvstyret, hvor et bofællesskab for hjemløse skal etableres i Nuuk.

- Øget selvforsørgelse

Som led i Departementets reformarbejde med at sikre øget selvforsørgelse blev lovgivning vedrørende jobsøgningsydelse og offentlig hjælp fremlagt på FM2022 og vedtaget af Inatsisartut. Udgangspunktet for de to reformer er, at borgerne tager ansvar for at forbedre egen og deres families livssituation samt at blive selvforsørgende. Jobsøgningsydelsen er rettet mod arbejdsledige borgere, der er jobparate, mens offentlig hjælp omfatter borgere med udfordringer, som skal bearbejdes, inden borgeren er jobparat.

Arbejdsmarkedsområdet

På arbejdsmarkedsområdet sker implementeringen af Naalakkersuisuts arbejdsmarkedspolitik i tæt samarbejde med kommunerne, brancheskolerne og Majoriaq-centrene.

- Ledigheden

Ledigheden har været faldende siden 2014 og antallet af arbejdssøgende er faldet fra 3.456 personer i gennemsnit per måned i 2015 til 1.399 personer i 2022. Demografien peger på flere ældre borgere i fremtiden og færre borgere i arbejdsstyrken og derfor bliver det mere og mere vigtigt, at arbejdsstyrken får et løft, både i antal og på uddannelsesniveaet.

Naalakkersuisut i 2020 en handlingsplan til effektivisering og styrkelse af opgaveløsningen i Majoriaqs tre kerneopgaver. Handlingsplanens indhold og initiativer blev igangsat i 2020 og er fortsat i 2022 og indebærer blandt andet en opkvalificering af ansatte i Majoriaq gennem en konsulentuddannelse, der forbedrer muligheden for at implementere målrettede indsatser på arbejdsmarkedsområdet. Der er ligeledes påbegyndt udvikling af en metode til at lave opsøgende vejledning for at få flest mulige til at komme i uddannelse, opkvalificering eller arbejde.

- Ny beskæftigelsesstrategi

I 2022 blev en ny beskæftigelsesstrategi præsenteret: "Naalakkersuisuts beskæftigelsesstrategi 2022-2024". Strategien har både et kort og et længere sigte, og har 3 overordnede målsætninger. De 3 indsatsområder i henhold til de politiske ambitioner på arbejdsmarkedsområdet, lyder som følgende:

- Indsatsområde 1 Selvbærende arbejdsmarked
- Indsatsområde 2 Lavere ungdomsledighed
- Indsatsområde 3 Fokus på vejledning og opkvalificering.

Indsatsområde 1.

Selvbærende arbejdsmarked har fokus på, at der frem mod 2050 vil ske store demografiske ændringer, hvor en stor gruppe generation vil blive pensionister. Samtidig er der færre unge til at tage over på arbejdsmarkedet. Arbejdsmarkedets behov for faglært arbejdskraft er stadigt stigende. Derfor ønsker Naalakkersuisut, at der skal skabes et rummeligt arbejdsmarked og et opkvalificering- og uddannelsessystem der understøtter hinanden.

Indsatsområde 2.

Lavere ungdomsledighed har fokus på vigtigheden af at, samfundet har brug for alle kræfter. Vigtigheden af at gøre børn og unge klar til at træde ind i arbejdsmarkedet med de bedste kompetencer, pointeres. Der er startet tværdepartemental arbejdsgruppe 'Projekt øget selvforsørgelse' som nu er i gang med at skabe fælles forståelse af ungemålgruppen. Ungemålgruppen fastholdes i dagsordenen.

I ovennævnte informationskampagne, skal der informeres om unges muligheder i arbejdsmarkedet, og information til erhvervslivet om hvilke typer af arbejde der kan varetages af unge.

Indsatsområde 3.

Som det er nu, varetager Majoriaq tre hovedopgaver Jobformidling, Vejledning til uddannelse og arbejde, Opkvalificering til uddannelse og arbejde. Der er mange praktiske opgaver forbundet med dette, og nogle af opgaverne kunne være mere hensigtsmæssige at placere i andre institutioner.

Vejledning skal bygge bro mellem folkeskole, opkvalificering, uddannelse og erhvervslivet. Der ønskes at der skal være større fokus på overgangsvejledning og opsøgende vejledning. For at sikre at borgere får den bedst mulige sagsbehandling og undgår unødige administrative belastninger er det vigtigt at have tæt samarbejde mellem de social- og uddannelsesrettede instanser i kommunen herunder socialkontorer og folkeskoler. Forældre vejledning skal give mulighed for at forældre til unge uddannelsessøgende får hjælp fra Majoriaq. Der er igangsat initiativ til forældrevejledningsmaterialer fra Departementet.

DEPARTEMENTET FOR SUNDHED

Departementet for Sundhed varetager tilrettelæggelsen og administrationen af sundhedssystemet. Under Departementet leder og udvikler Styrelsen for Sundhed sundhedsvæsenet, mens Allorfik står for udviklingen og driften af rusmiddelbehandlingen.

Departementet for Sundhed er organiseret i følgende enheder

- Ledelsessekretariatet
- Råd og jura
- Strategi og planlægning

Herudover er der tilknyttet én sekretær til sundhedskommissionen.

De overordnede målsætninger er, at øge middellevetiden, reducere spædbørns- og børnedødeligheden, øge andelen, som overlever kritisk sygdom og nedbringe rusmiddelproblemer. En høj grad af sundhed fremmer den økonomiske udvikling i samfundet, fordi en sund befolkning er mere produktiv og dermed har bedre mulighed for at bidrage til samfundet og den samfundsøkonomiske udvikling.

Formål

Departementet for Sundhed har til formål at varetage den politiske betjening af Naalakkersuisoq for Børn, Unge, Familier og Sundhed på sundhedsområdet. Herunder, planlægning, udvikling, lovgivning, finanslovsbevillinger, internationale relationer og klagesagsbehandling.

Styrelsen for Sundhed har til formål, at lede og effektivisere sundhedsvæsenet således, at det giver adgang til og fremmer befolkningens sundhed, forebygger og behandler personer med sygdomme. Det er en udfordring at imødekomme denne målsætning set i forhold til de udfordringer sundhedssystemet står overfor med bl.a. rekruttering, fastholdelse og uddannelse.

Allorfik har til formål at forebygge misbrug og behandle personer med afhængighed af alkohol, hash, andre euforiserende stoffer og ludomani.

Hovedopgaver

Departementet

Ledelsessekretariatet omfatter såvel Naalakkersuisoqs som departementets fællessekretariat. Sekretariatet står for den daglige minister- og ledelsesbetjening og har bl.a. ansvar for kalenderstyring, mødeforberedelse, HR-funktioner og praktiske forhold.

Råd- og Jura Afdelingen udarbejder forslag til love og andre regler inden for sundhedsområdet. Betjening af Naalakkersuisut m.fl., behandler klage- og erstatningssager og fører tilsyn med kommunernes bevillinger iht. alkohollovgivningen.

Strategi- og plan Afdelingen betjener Naalakkersuisoq og har ansvar for myndigheds- og udviklingsopgaver samt departementale opgaver inden for sundheds- og planområde, herunder finanslovs- og sektorplanlægning.

Styrelsen for Sundhed

Styrelsen betjener Departementet for Sundhed og Naalakkersuisoq med, analyser, hørings svar, input til §37-spørgsmål, planlægningsopgaver og håndterer serviceklager, kliniske retningslinjer, klagesager, kvalitetsudvikling, kommunikation, utilsigtede hændelser (UTH), patientvejledning, udviklingsopgaver, uddannelse og kompetenceudvikling (elever, studerende, kurser, lægers speciallægeuddannelse).

Allorfik

Allorfik forebygger og behandler borgere med afhængighed af alkohol, hash, andre euforiserende stoffer og ludomani. Der tilbydes behandling for rusmiddelafhængighed fra Allorfiks fem centre, Qaqortoq, Nuuk, Sisimiut, Aasiaat og Ilulissat. Allorfiks behandlingstilbud tager udgangspunkt i kognitiv adfærdsterapi. Uden for disse byer, svarende til ca. 38% af den grønlandsk befolkning, tilbyder Katsorsaavik Nuuk CENAPS/DAK/Minnesota behandling på lokale byer/bygder samt i Nuuk.

Antal ansatte

Departementet, personale, antal fuldtidsansatte

Afdeling	Antal ansatte
Ledelsen	4
Ledelsessekretariatet	2
Råd og jura Afdelingen	3
Strategi- og plan Afdelingen	6
I alt	15

Styrelsen for Sundhed og Allorfik, personale, antal fuldtidsansatte

Enhed	Antal ansatte
Styrelsen for Sundhed	26
Allorfik	30
I alt	56

Målopfyldelse

Fælles

- Befolkningsundersøgelsen er udgivet med data fordelt på kommuneniveau i fem separate rapporter.
- Sundhedskommissionen fremkom i et debatoplæg i marts 2022 med observationer, som der arbejdes videre med frem mod den kommende betænkning, der udgives i maj 2023. Departementet for Sundhed yder en betydelig sekretariatsbetjening af kommissionen.
- Som et led i den politiske betjening af Naalakkersuisoq for Børn, Unge, Familier og Sundhed har departementet i 2022 allokeret væsentlige ressourcer til besvarelse af § 37 spørgsmål. Medlemmerne af Inatsisartut har stillet Naalakkersuisut 30 § 37 spørgsmål angående sundhedssystemet, typisk indeholdende 5 spørgsmål, med hver 3-5 underspørgsmål.

Råd & jura

- Har behandlet et større antal sager fra patienter i sundhedsvæsenet som har søgt om erstatning for skader, der efter det oplyste er pådraget under behandling modtaget i regi af sundhedsvæsenet.
- Har i 2022 udstedt cirka 13 bekendtgørelser der direkte relaterer sig til corona-pandemien, samt en lovændring af alkoholloven og en ny Inatsisartutlov om civile foranstaltninger mod smitsomme sygdomme med tilhørende bekendtgørelse.
- Har kundgjort en Inatsisartutlov om euforiserende stoffer med tilhørende bekendtgørelse, denne lovgivning har primært til formål at implementere en minimumsgrænse for THC i cannabisprodukter, som vedtaget af Inatsisartut, samt en opdatering af listen over ulovlige euforiserende stoffer.

Strategi- og plan

- Undersøger fødselsbetjeningen
- I de senere år er antallet af fødesteder blevet reduceret som følge af øget centralisering af Sundhedsvæsenet. Formålet med undersøgelsen er derfor at opnå en mere nuanceret viden om muligheder og begrænsninger i fødselsbetjeningen set ud fra både de fagprofessionelles, såvel som de gravide familiers perspektiv. En nuanceret viden herom skal danne baggrund for at skitsere forskellige scenarier og udviklingsperspektiver, som kan give input til den fremadrettede planlægning og organisering af adgang til fødesteder i landet. Det forventes, at resultaterne af undersøgelsen præsenteres primo 2023.
- Sekretariats betjener sundhedskommissionen, jf. afsnittet om fremadrettede konsekvenser.
- Har udarbejdet et beslutningsgrundlaget for en uvildig udredning af svangerskabsforebyggelsespraksis fra 1960'erne til 1991 (spiralsagen). På Inatsisartuts forårssamling 2022 blev det vedtaget, at den danske regering skulle anmodes om at iværksætte en uvildig udredning af de danske sundhedsmyndigheders svangerskabsforebyggelsespraksis i Grønland i årene omkring midten af 1960'erne til udgangen af 1991. Et fælles dansk-grønlandsk kommissorium er udarbejdet. Den uvildige udredning bliver politisk uafhængigt og skal bygge på fagpersoners generelle viden, relevante historiske kilder og så vidt

muligt interviews med nulevende personer, der var involveret i eller berørt af initiativet.

- Undersøger årsagerne til seksuel- og reproduktiv sundhed. På EM2021 blev det vedtaget i Inatsisartut, at der skal udarbejdes en undersøgelse, der sammenfatter eksisterende viden og forskning om unges perspektiver på seksuel sundhed, årsagerne til hvorfor nogle vælger at få foretaget en abort og andre vælger at gennemføre graviditeten. Herunder både mandens og kvindens rolle i en graviditets- og abortsituation. Undersøgelsen er igangsat i et samarbejde mellem Departementet for Sundhed, Center for Folkesundhed i Grønland, forskere fra Ilisimatusarfik samt medarbejdere fra Sundhedsvæsenet og Paarisa. Undersøgelsen vil tage udgangspunkt i den eksisterende viden og forskning samt praktiske erfaringer fra det forebyggende arbejde. Undersøgelsen forventes færdig primo 2023.
- Udarbejder redegørelse af de psykiske arbejdsvilkår for portører og andre relevante faggrupper i Sundhedsvæsenet (vedtaget på FM2021), som forventes præsenteret primo 2023.
- Har igangsat et landsdækkende tilbud til ofre for spiralkampagnen. I forbindelse med at der er kommet fokus på sagen omkring den såkaldte spiralkampagne har der være iværksat en ekstraordinær indsats for kvinder, der ufrivilligt har fået opsat en spiral eller udsat for andre indgribende præventionsmetoder uden deres eller deres forældres samtykke. Tilbuddet er til de kvinder, der ufrivilligt har fået opsat en spiral eller andre indgribende præventionsmetoder uden deres eller deres forældres samtykke i forbindelse med den såkaldte spiralkampagne der foregik i 1960'erne og i 1970'erne. Tilbuddet er gratis og der visiteres gennem telefonlinjen Tusaannga. Forløbet er individuelt og varierer i længde, da behandlingen for hver borger er tilpasset den enkelte. Behandlingen varetages af en psykolog eller psykoterapeut.

Styrelsen for sundhed

- Har udvidet mulighederne for kræftbehandling. Borgere, der rammes af kræft, modtager i dag et tilbud om kirurgisk behandling eller anden standard behandling med fokus på helbredelse. Hvis behandlingen ikke viser sig tilstrækkelig effektiv til at helbrede patienten, tilbydes der i nogle tilfælde andre behandlingsformer. Disse behandlinger kan i nogle tilfælde have helbredelse som mål, men i andre tilfælde gives behandlingen med henblik på at opnå lindring eller et livsforlængende sigte. Ikke alle tilgængelige behandlingsmuligheder har dog være en mulighed for patienter her i landet. Sundhedsvæsenet og Departementet for Sundhed har i den senere tid evalueret kræftbehandlingen i Grønland, herunder set nærmere på den hastige udvikling, som kræftområdet har gennemgået de senere år. På den baggrund er det besluttet, at Sundhedsvæsenet foreløbig indtil udgangen af juni 2023 skal udvide adgangen til kræftbehandling til samme niveau som personer bosiddende i Danmark modtager. Den udvidede behandling vil skulle ske både her i landet og i Danmark. Initiativet sker med henblik på at afdække de langsigtede praktiske, administrative og økonomiske konsekvenser såfremt dette behandlingstilbud indføres permanent, således at dette kan indgå i de politiske drøftelser.

Allorfik

- Har i 2022 visiteret og igangsat behandling af 761 borgere. Det er et fald på 24 pct. i forhold til 2021. Faldet skyldes Corona-restriktioner og hackerangrebet i 1. halvår af 2022.

Visitationer i 2021 og 2022

	2021	2022	Ændring
1. kvartal	366	229	-37%
2. kvartal	231	152	-34%
3. kvartal	213	192	-10%
4. kvartal	196	188	-4%
I alt	1.006	761	-24%

Af de 761 påbegyndte behandlinger blev 491 gennemført i Nuuk og 270 udenfor Nuuk. Et behandlingsforløb afvikles i hold med ca. 15 deltagere. Der blev oprettet 18 hold udenfor Nuuk fordelt i følgende byer:

Lokalbehandlinger i 2022	Antal
Kommune Kujalleq	
- Narsaq	1
- Nanortalik	1
Kommuneqarfik Sermersooq	
- Paamiut	2
- Tasiilaq	3
- Ittoqqortoormiit	1
- Kuummiut	1
Qeqqata Kommuna	
- Maniitsoq	1
Kommune Qeqertalik	
- Qasigiannuit	2
- Qeqertarsuaq	2
- Kangaatsiaq	1
Avannaata Kommunia	
- Uummannaq	1
- Upernavik	1
- Qaanaaq	1
I alt	18

- Har som en ny aktivitet i 2022 afviklet undervisningsforløb for børn og unge (især gymnasier) om de sundhedsskadelige konsekvenser ved at drikke alkohol.

Fremadrettede konsekvenser

Sundhedsreform og sektorplan

På efterårssamlingen 2019 blev det besluttet, at der skulle nedsættes en sundhedskommission. På grund af coronasituationen blev kommissionens arbejde først opstartet medio 2020.

Kommissionen skal udarbejde anbefalinger til forbedringer af sundhedssystemet som helhed, herunder særligt om rekruttering, fastholdelse af personale samt samarbejde med Danmark og udlandet. Anbefalingerne fra kommissionen forventes at indgå i Inatsisartuts politiske grundlag for en kommende sundhedsreform. Kommissionens anbefalinger skal tage udgangspunkt i en tværsektoriel prioritering og det eksisterende økonomiske råderum. Kommissionens arbejde skrider planmæssigt frem. De forskellige problemstillinger i kommissoriet bliver systematisk bearbejdet. Der foreligger et relativt omfattende skriftligt materiale i form af en lang række notater om disse problemstillinger, ligesom der har været en lang række supplerende præsentationer på kommissionens møder.

Sundhedskommissionen forventer at kunne offentliggøre sin betænkning til Inatsisartuts forårssamling i 2023. På den baggrund afsluttes arbejdet med en sektorplan for sundhedssystemet.

DEPARTEMENTET FOR UDDANNELSE, KULTUR, IDRÆT OG KIRKE

Departementet varetager den departementale betjening af Naalakkersuisoq for Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke.

Departementet er organiseret i følgende afdelinger:

- Ledelsessekretariatet, herunder Ministersekretær
- Uddannelsesafdelingens teams for:
 - o Gymnasier
 - o Erhvervsuddannelser
 - o Videregående uddannelser
 - o Tværgående data og analyse
 - o Forskning
- Afdelingen for Kultur, Idræt og Kirkeområdet
- Afdelingen for Økonomi, Personale og Studieservice
 - o Uddannelsesstøtteforvaltningen
 - o Kollegieadministrationens Fælleskontor
- Juridiskafdelingen

Formål

Departementet varetager Naalakkersuisuts uddannelses-, kultur-, idræts- og kirkepolitik. Det generelle mål for uddannelserne er at sikre bedst mulig balance mellem udbud og efterspørgsel af uddannelser på det grønlandske arbejdsmarked, herunder at forøge selvforsyningen af uddannet arbejdskraft. Det generelle formål for kultur, idræt og kirke er, at fremme de udøvende kultur- og idrætsaktiviteter og understøtte folkekirken.

Antal ansatte ultimo 2022

Område	Antal ansatte (inkl. Ledere)
Ledelsessekretariatet	5
Uddannelsesområdet	12
Kultur, Idræt og Kirkeområdet	6
Økonomi, Personale og Studieservice	9
Juridisk afdeling	4

Målopfyldelse

Uddannelsesområdet

Hovedkonto	aktivitet/institution	R2022	
		Antal årselever	Antal holduger
40.10.11	Ado Lyngep Atuarfia	13	Ikke anført
40.10.12	Efterskoleophold	237	Ikke anført
40.12.35	GUX Aasiaat	324	640
40.12.36	GUX Nuuk	510	920
40.91.08	Kalaallisuliornermik Ilinniarfik	14	69
40.91.14	Grønlands Maritime Center	82	273
40.91.16	Handelsskolen, Nuuk	243	878
40.91.20	Socialpædagogisk Seminarium	253	409
40.91.21	Levnedsmiddelskolen, INUIIL	72	437
40.91.23	Campus Kujalleq	523	929
40.91.25	Center for Sundhedsuddannelser	98	251
40.91.27	Tech College Greenland	466	1.779
40.92.10	Folkehøjskoler	122	Ikke anført
40.92.11	Kunstskolen	5	40
40.92.13	Grønlands Universitet	673	Ikke anført
40.92.18	Sprogkurser	8	75

Definitioner og bemærkninger

En årselev er en elev i et helt skoleår (40 uger for gymnasier og erhvervsuddannelser; 35 uger for videregående uddannelser). Tallene viser således uddannelsens samlede årlige produktion på elevniveau. Det bemærkes, at tallet årselever ikke er udtryk for "antal hoveder", dvs. hvor mange elever, der har været på uddannelse i det pågældende år.

Uddannelsesstyrelsen

Der arbejdes løbende på at forbedre og styrke folkeskolen, der er et ansvar, som deles på tværs af samfundet mellem forældre, skoler, kommuner, Institut for Læring og Uddannelsesstyrelsen. Foruden styrelsens lovbundne driftsmæssige opgaver, er der i 2022 igangsat indsatser for at nå uddannelsesstrategiens mål.

I 2022 har der været fokus på følgende områder:

- Samarbejde mellem folkeskolens aktører omkring kvalitets- og skoleudvikling
- Styrkelse af faglighed indenfor sprogfag og matematik
- Udgivelse af grønlandssproget undervisningsmateriale blandt andet i samarbejde med organisationer
- IT-dannelse og teknologiforståelse

Herudover pågår arbejdet med National strategi mod mobning og National handlingsplan til at afhjælpe ordblindhed og læse- og skrivevanskeligheder blandt børn, unge og voksne. Disse er omfattende politisk pålagte opgaver, som er vedtaget af Inatsisartut, og finansieres inden for styrelsens driftsbevilling (hovedkonto 40.40.01).

Med det nye Departement for Børn, Unge og Familie i april 2021 blev det besluttet, at førskoleområdet skulle overgå hertil. Denne overflytning har fundet sted i løbet af 2021/2022.

Kulturområdet

Kulturprisen 2022 gik til forfatter Niviaq Korneliusen og tekstforfatter og komponist Tønnes Kreutzmann.

Naalakkersuisut etablerede Eqqumiitsuliornermut Aningaasaateqarfik, som skulle uddele kunstmidler fra 2022. Der var afsat 8.357.000 mio. kr. i 2022 til fordeling af midler til kunstprojekter mv.

Fra Selvstyrets Kulturmidler blev i alt uddelt: kr. 1.038.850 fordelt på forskellige projekter, til driftstilskud på kr. 2.470.000 til forskellige kulturelle organisationer herunder Filmværksted samt litteraturkontor.

Departementet administrerer også Tips- og Lottomidlerne, som i 2022 fordelt således:

Pulje A:

Grønlands Idrætsforbund (GIF): Kr. 19.502.531,00

Elite Sport Greenland (ESG): Kr. 3.358.172,00.

Pulje B:

Ikke idrætsligt børne- og ungeorganisationer i alt: kr. 4.700.000,00. Der er uddelt tilskud på kr. 3.370.327,03.

Pulje C:

Almennyttige formål i alt: kr. 10.110.000,00. Der er uddelt tilskud på kr 6.983.577,02.

Derudover fik Lokale- og anlægsskuffonden 1.250.000,00 kr. Selvstyret yder et årligt indskud til fonden, som giver kommunerne mulighed for at søge Lokale og Anlægsskuffonden om tilskud og/eller lån til opførelse af anlæg indenfor idræt, friluftsliv og kultur.

Grønland var repræsenteret med 15 deltagere i Arctic Arts Summit i slutningen af juni 2022 i Whitehorse, Canada. Sprog, klima, selvbestemmelse og kulturarv var nogle af de temaer, der blev drøftet på summitten. Delegationen bestod blandt andet af Katuaq, Nordens Institut i Grønland, Ilisimatusarfik, Kunstmuseet, EPI, grønlandske kunstnere og Naalakkersuisoq for Kultur.

Vestnordisk dag blev arrangeret af Nordens Institut i Grønland NAPA med fokus på ungdommen, hvor unge blandt andet fik mulighed for nærmere om Foreningens Nordens arbejde og om Ungetinget, som NAPA sammen med Sorlak er en del af. Det Nordiske arbejde er især foregået ved deltagelse i de for departementet relevante Ministerråd samt Embedsmandskomiteer.

Nordic Bridges – den mest omfattende, internationale, fællesnordiske kulturindsats til dato og en et år lang festival i hele Canada – åbnede midt om vinteren den 27. januar i et Toronto, der stadig var præget af nedlukninger på grund af pandemien. Harbourfront centre, som er én af Canadas førende kunst- og kulturinstitutioner var hovedarrangør med mere end 20 partnerarrangører i hele Canada. Og de har budt på forestillinger, udstillinger, workshops og samtaler hele året. Grønland var blandt andet repræsenteret ved Junior Festival i foråret, hvor elever fra Skuespillerskolen havde en teaterforestilling. En række grønlandske kunstnere deltog ved Alianait Art Festival i Nunavut i sommers, og Harbourfront Centre havde en særudstilling med designer Liv Aurora Jensens værker.

Naalakkersuisut afholdt seminar vedrørende grønlandsk sprogforskning d. 12.-13. oktober 2022 i Nuuk med titlen: "Mål og pejlemærker i udviklingen og forskningen af vort sprog". Seminaret skal følges op af en konference som planlægges til at foregå i 2023. Konferencens titel bliver: "Mål og pejlemærker i brugen og undervisningen i vort sprog".

Derudover afholdt Naalakkersuisut kulturseminar d. 1.-3. november 2022 i Nuuk med titlen: "Vores fremtidige kunstneriske identitet". Naalakkersuisut planlægger endnu et kulturseminar i 2023 med fokus på den immaterielle del af kulturarven.

Kirkeområdet

17 elever påbegyndte i oktober 2020 kateketuddannelsen og 8 elever dimitterede i 2022.

4 elever påbegyndte kirkemusikeruddannelsen i 2022, og 3 elever dimitterede.

Forskningsenheden

I 2022 blev grønlandsk første nationale forskningsstrategi godkendt og offentliggjort. Dertil har der ligget en del arbejde med oversættelse til grønlandsk og engelsk. Dette gøres for at strategien kan nå bredt ud til befolkningen og inddrage vores internationale samarbejder, så forskning kan være til gavn for Grønland. Derudover er strategien fået lavet illustration, så den kan fremstå flot og senere blive udgivet i bogformat.

Med henblik på at fremme forskningsmiljøet blandt befolkningen blev der lavet et film-projekt "kend din forsker". Dette initiativ er et forsøg på at tiltrække unge til at tage en videregående uddannelse.

For at styrke Grønlands position og skabe netværk indenfor forskning har forskningsenheden deltaget i forskellige fora i løbet af året; joint committee møde i USA, deltagelse til Science Week i Island og Horizon Europe samling i Irland.

DEPARTEMENTET FOR FISKERI OG FANGST

Departementet formål:

Departementet for Fiskeri og Fangst har ansvaret for den samlede forvaltning af fiskeri- og fangstområdet, herunder nationale, bilaterale, regionale og internationale relationer. Derudover har departementet ansvaret for varetagelse af kontrol af fiskeri- og fangstområdet samt af veterinær- og fødevaremyndigheden i Grønland.

Hovedopgaver:

Departementets vigtigste opgave er driften af fiskeri- og fangsterhvervene i Grønland. Forvaltningen sker blandt andet igennem fastsættelse af kvoter, fiskeri- og fangstreguleringer samt udstedelse af licenser og tilladelser. Desuden er Departementet ansvarlig for administration og opfølgning af kontingenter til regionale og internationale forvaltningsorganisationer, som Grønland er medlem af. Endelig bliver bevillinger og støtteordninger på hele forvaltningsområdet, herunder genetableringsstøtte samt resultatkontrakter for konsulenttjeneste for fiskere og fangere administreret.

Antallet af ansatte:

Departementet beskæftigede i 2022 medarbejdere svarende til 46 årsværk, GFLK beskæftigede ligeledes medarbejdere svarende til 46 årsværk.

Årets aktiviteter:

Departementet leverede i løbet af 2022 106 oplæg og orienteringer til Naalakkersuisut, samt 18 lovforslag, svarnotater, redegørelser mv. til Inatsisartut. Derudover svarede departementet på 29 henvendelser fra Inatsisartuts udvalg, og var involveret i besvarelsen af i alt 25 besvarelser af § 37 spørgsmål. Endelig leverede departementet 44 notater til departementschefen, samt udsendte 102 pressemeddelelser.

Målopfyldelse for Departementet:

De politiske målsætninger på området, samt de aktivitetsplaner og aktivitetsmål der fremgår af finansloven anses som værende opfyldt.

Fiskeri:

Fiskeriforvaltningen har i 2022 haft stort fokus på opfølgning på Fiskerikommissionens anbefalinger og arbejdet med en ny fiskerilov, heriblandt afholdelse af to fiskeriseminarer i Ilulissat og Nuuk samt en lang række møder med organisationer, kommuner og fiskere. Møderækkerne er gennemført af Naalakkersuisoq medlemmet og gennemført over stort set hele Grønland. Derudover er der fortsat gang i arbejdet med udarbejdelse af forvaltningsplaner for kommercielle fiskearter, hvor der er arbejdet med forvaltningsplaner for kystnær hellefisk og havgående hellefisk i Østgrønland. Arbejdet med forvaltningsplan for havgående fiskeri efter hellefisk i Østgrønland blev afsluttet, imens arbejdet med en forvaltningsplan for kystnær hellefisk fortsætter i 2023. Der er også udarbejdet en projektplan for forsøgsfiskeri efter krabber for perioden 2022-2026 iht. Forvaltningsplanen for krabber som trådte i kraft 1. januar 2022. Derudover har året været præget af, at alle bilaterale og internationale møder og fiskeriforhandlinger endelig har kunnet blive afholdt fysisk, hvoraf en række møder var udskudt af flere omgange på grund af Covid-19 og som nu kunne afholdes. Heriblandt kan nævnes at det første bilaterale møde med UK, UK-Grønland Fiskerialog, hvor der blev delt information og set på, hvilke områder vi kan samarbejde om og lærer fra hinanden. Efter at aftalen om den arktiske højsø blev ratificeret af alle lande i 2021, har der desuden været afholdt en lang række møder om implementeringen af aftalen samt det første COP-møde under aftalen. Der er udarbejdet en revision af bekendtgørelsen for fiskeri efter hellefisk og bekendtgørelsen for fiskeri efter kammuslinger forventes godkendt i begyndelsen af 2023. Yderligere er der arbejdet med beskæftigelse og uddannelse i Fiskerisektoren, hvor arbejdsgruppen forventes at give sine anbefalinger i starten af 2023 og der er igangsat et arbejde med en handlingsplan for fiskeriproduktion i Grønland som forventes godkendt i starten af det nye år. Der er også nedsat to arbejdsgrupper for udvikling af fiskerierhvervet i Øst- og Sydgrønland, hvor der også er givet støtte til forskellige projekter igennem finanslovskonto 50.01.20.

Fangst og Jagt:

Forvaltning af fangst- og jagtområdet har været præget af opfølgning af biologiske rådgivninger om hav- og landpattedyr og fugle. Som følge af disse har forvaltningen deltaget på en række regionale, bilaterale og internationale møder virtuelt og fysisk. Der arbejdes fortsat på indførelse af digital rapportering af indhandlede fangstmængder til produktionsanlæg, fødevarerbutikker m.v. således vi kan få data om indhandling og salg af lokale fangst-råvarer, inkl. moskusokseskind og uld. Fangst- og Jagtafdelingen vil genoptage

udarbejdelse af forslag til forvaltningsplaner for kvoterede arter, som skal i offentlige høringsprocesser efterhånden disse klargøres. Fangst- og Jagtafdelingen har sammen med JØP færdiggjort forslag til lov om fangst og jagt, der endnu engang blev udsat til behandling under EM2022, og forventer at dette behandles i Inatsisartut i 2023. Der blev i efteråret 2022 vedtaget en ny bekendtgørelse om beskyttelse og fangst af hvalros, der bl.a. betyder at fangsten nu kan ske hele året i stedet for sæsonfangst. Der har i 2022 pågået meget tid med administration af narhval- og hvidhvalkvoterne som bl.a. resulterede i en fastsættelse af en teknisk hvidhvalkvote i Østgrønland. Hvad hvidhvalkvoten i Vestgrønland angår er denne ikke fuldt ud udnyttet som det også har været tilfældet de seneste flere år.

ESU:

ESU har formidlet tilskud til fiskere og fangere med udgangspunkt i bevillingerne på finansloven 2022. Der er ydet tilskud til genetablering af fiskere og fangere, samt tilskud til nyindkøb af joller og fartøjer til fiskeri og fangst.

Veterinær og Fødevarer:

Drøftelser vedr. hjemtagelse af sagsområdet har fyldt ret meget i afdelingen i 2022, blandt andet er der nedsat en arbejdsgruppe med formålet at udarbejde et roadmap for hjemtagelse af veterinær- og fødevarerområdet med udgangspunkt i et kommissorium. Der har været afholdt flere møder i arbejdsgruppen i årets løb. I 2022 har VFMG implementeret en fødevarerdatabase som arbejdsredskab i forbindelse med godkendelse af og kontrol med fødevarerens virkninger. VFMG har i 2022 arbejdet på at kunne tilbyde telemedicin til ejere af slædehunde i slædehundedistriktet. Det skal ske i et samarbejde med Sundhedsvæsenet, der får til opgave at udlevere medicin til dyrene fra sundhedscentre efter forudgående konsultation med dyrlægerne i VFMG. I første omgang startes der med et prøveprojekt, som skal køre i Ilulissat og Qanaaq med løbende evaluering. Det er forhåbningen, at tilbuddet kan udrulles til større dele af landet løbende. Der har været en del rejseaktivitet i forbindelse med dels slagtninger i Narsaq og dels vaccinationsprogrammet for hunde og katte i årets løb, heriblandt i forbindelse med uddannelse af nye vaccinatører. Antallet af slædehunde synes at have stabiliseret sig på omkring 13.000 hunde og vaccinationsprogrammet fungerer tilsyneladende tilfredsstillende, da der kun sjældent rapporteres om smitsom sygdom. I forbindelse med FM 2022 blev det besluttet, at VFMG skal stå for at udarbejde en strategi for bevarelse af den grønlandske slædehund og slædekulturen i samarbejde med Kultur.

Der har været et fald i antallet af losninger af udenlandske fartøjers fangster i 2022 sammenlignet med 2021. I alt har der været 45 landinger kontrolleret i 2022 mod 52 i 2021.

Jura, Økonomi og Planlægning:

Afdelingens primære opgaver er udarbejdelse af forslag til love og bekendtgørelser samt økonomiske analyser. I løbet af 2022 har afdelingen arbejdet med revision af flere love, som skal fremsættes i Inatsisartut på et senere tidspunkt. Derudover har opfølgningen på Fiskerikommissionens anbefalinger lagt beslag på en stor del af afdelingens ressourcer. JØP har i løbet af året opdateret 4 bekendtgørelser indenfor fiskeriområdet, således at disse er mere tidssvarende, samt udarbejdet 2 bekendtgørelser vedr. dispensation. Lovgivningsarbejdet på fiskeriområdet forventes at blive yderligere intensiveret i de kommende år på baggrund af Fiskerikommissionens anbefalinger. Derudover har afdelingen varetaget opgaver vedr. 3 nye kommunale vedtægter på fiskeriområdet samt aktindsigt og Ombudsmandssager for departementets andre afdelinger.

GFLK:

Grønlands Fiskerilicenskontrol (GFLK) har i 2022 varetaget administrationen og driften af fiskeriobservatør- og fiskerikontrollørordningen samt jagtbetjentordningen. GFLK's opgavekatalog har gennem årene vokset på alle niveauer. Der er opstået nye pelagiske fiskerier, og der er etableret ny regulering af eksisterende og nye fiskerier - både kystnære og havgående - som kræver en tættere monitoring. Ny regulering stiller betydeligt større krav til indsamling og behandling af data fra erhvervet, herunder økonomiske data. Der er i 2022 indtastet data fra 14.000 logbøger, 4.000 meldinger, indhandlinger og EU-certifikater som vi validerer. Der arbejdes målrettet på forbedrede IT-løsninger, og med ikrafttræden og revision af den nye kontrolbekendtgørelse, er GFLK i færd med at implementere elektronisk rapporterings system (elektronisk logbog). Det første hold fiskerikontrolørelver på det nye uddannelsesprogram har afsluttet uddannelsen i december 2021. Et nyt hold fiskerikontrolørelver er startet i efteråret 2022 og denne uddannelse ydes efter det internationale anerkendte European Credit Transfer System (ECTS). GFLK har i 2021 igangsat udskiftningen af de 20 år gamle kontrolfartøjer, og der er i december 2021 bestilt 3 nye hurtiggående mindre kontrolfartøjer og hvor af 2 er leveret i 2022. I 2022 har skatte- og finansudvalget godkendt indkøb af politikutteren Sisak IV til levering primo 2023. Kontrolfartøjerne vil sammen med den nye organisationsstruktur forbedre dækningen af yderområderne ud fra risikobaseret indsats.

Økonomisk målopfyldelse:

For hovedkonto 50.01.01 – Departementet for Fiskeri og Fangst, er bevillingen ikke overskredet. Der er godkendt en tillægsbevilling på 1 mio. kr. til opfølgning på fiskerikommissionens arbejde.

For hovedkonto 51.01.05 – GFLK, er bevillingen ikke overskredet. Der er godkendt en tillægsbevilling på 1,8 mio. kr. til drift og aflønning besætning til nyt kontrolfartøj. Derudover er der godkendt en tillægsbevilling på 329 t.kr. i forbindelse med IT-nedbruddet i foråret 2022.

Fremadrettet:

Der er ingen fremadrettede konsekvenser af ovenstående økonomiske målopfyldelse.

Der bliver indført telemedicin, således man kan udlevere medicin til hundeejere i samarbejde med sundhedsvæsenet. Til denne opgave er der bevilget 550 t.kr i 2023. og 450 t.kr. i overslagsårene.

DEPARTEMENTET FOR RÅSTOFFER OG JUSTITSSOMRÅDET

Departementet for Råstoffer og Justitsområdet varetager den overordnede planlægning på råstofområdet, herunder udarbejdelse af grundlag for politiske drøftelser og implementeringen af beslutninger for området. Departementet står desuden for koordinering med de danske myndigheder i forhold til lovgivning på justitsområdet og andre initiativer, der involverer justitsområdet. Departementet for Råstoffer og Justitsområdet har ansvaret for lovgivning på råstofområdet, og er ligeledes ansvarlig for analysearbejde vedr. rammebetingelser på området. Departementet deltager sammen med Afdelingen for Geologi og Råstofstyrelsen i markedsføringen af det grønlandske råstofpotentiale.

Departementet for Råstoffer og Justitsområdet har udarbejdet en ny minelov. Loven er sendt i høring og forventes ratificeret i 2023.

Råstofstyrelse

Råstofstyrelsen varetager forvaltningen af ansøgninger og meddeler råstoftilladelser i henhold til Råstofloven. Råstofstyrelsens forvaltning af råstofområdet sker i tæt samarbejde med Departementet for Råstoffer og Justitsområdet og den øvrige Råstofmyndighed bestående af Miljøstyrelsen for Råstofområdet.

I henhold til Finanslov 2022 var Råstofstyrelsen normeret til 10 årsværk, mens det realiserede antal årsværk i 2022 var på ca. 8,4.

Afdeling for Geologi

Afdeling for Geologi ligger organisatorisk under Departementet for Råstoffer og Justitsområdet, og består i øjeblikket af 9 erfarne geologer. Afdelingens primære opgaver er at give geologisk rådgivning, gennemføre geologiske projekter, og forestå markedsføring med det formål at fremme råstofinvesteringer til fordel for det grønlandske samfund og den grønlandske økonomi. Den geologiske rådgivning omfatter rådgivning til Naalakkersuisut og borgerne i sager relateret til geovidenskab, herunder specielt vurdering af geologiske problemstillinger i forbindelse med efterforsknings- og udnyttelsestilladelser, ansøgninger, eksport, standardvilkår og procedurer samt håndtering af efterforskningsrelaterede data. Derudover er Afdelingen for Geologi ansvarlig for driften af borekernelagrene, og for at tilvejebringe nye geovidskabelige data gennem forskningsprojekter.

En betydelig del af Afdeling for Geologis arbejde består af at koordinere og gennemføre geovidskabelige projekter, både internt i afdelingen og i samarbejde med eksterne forskningspartnere, herunder GEUS. Følgende projekter blev bl.a. gennemført i 2022:

- Udbygning af den geokronologiske database
- Videreudvikling af online portal til mineraldata (www.greenmin.gl)
- Fortsat digitalisering af geologisk kort over Nuup Kangerlua
- Udvikling af databasestruktur for geovidskabelige data
- Geologisk kortlægning ved Hudson Land, Nordøstgrønland
- Kortlægning af mineraliseringer på Kap Simpson, Nordøstgrønland
- Kortlægning af potentialet for fangst og lagring af CO₂ (CCS)
- Installering og begyndende monitorering af ustabil fjeldparti ved Karrat3, Uummannaq
- Færdiggørelse af diamantpotentialerapport
- Gennemførelse af mineraljagten Ujarassiorit
- Udarbejdelse af en grønlandsk-dansk-engelsk ordliste over råstofrelaterede termer

Markedsføringsmæssigt deltog Afdeling for Geologi ved to internationale markedsføringsevents rettet mod det europæiske og nordamerikanske marked for at øge interessen for internationale råstofinvesteringer i Grønland.

Målopfyldelse

De samlede efterforskningsinvesteringer i mineralefterforskning i Grønland var i 2021 ca. 379 mio. kr., hvilket er højere end 2019 (227 mio. kr.). Det vil sige, at efterforskningsaktiviteterne og investeringer i forbindelse dermed er nu generelt på niveau – endda højere – end før covid19-pandemien og dens rejse- og karantænerestriktioner. Efterforskningsudgifterne for 2022 forventes opgjort ca. medio 2023.

Råstofstyrelsen har i 2022 meddelt 6 nye efterforskningstilladelser, 3 nye forundersøgelsestilladelser og 5 nye småskalatilladelser. På småskalamineralområdet var der ultimo 2022 i alt 44 aktive småskalatilladelser, heraf 23 småskalatilladelser med eneret og 10 småskalatilladelser uden eneret.

Der er pr. ultimo december 2022 udstedt seks udnyttelsestilladelser. De seks projekter er guldminen Na-lunaq, rubinminen ved Qeqertarsuatsiaat, anorthositminen ved Kangerlussuaq, zink/blyminen ved Citronen Fjord, sjældne jordartsprojektet ved Killavaat Alannguat samt titanium-projektet ved Moriusaq. De to sidstnævnte projekter har fået meddelt udnyttelsestilladelser i 2020.

Rubinminen ved Qeqertarsuatsiaat og anorthositminen ved Kangerlussuaq er begge i produktion.

Afdelingen for justitsområdet

Afdelingen består pr. 31. december 2022 af en afdelingschef. Stillingen som juridisk fuldmægtig har været ubesat siden 1. maj 2022.

På EM2022 blev der fremsat 1 lovpakke på justitsområdet, der vedrørte en ændring af kriminalloven, således at der indføres en samtykkebaseret voldtægtsbestemmelse.

Forslaget blev vedtaget i Inatsisartut og forventes fremlagt i Folketinget i første halvdel af 2023.

Som følge af vedtagelse af en lang række ændringer i retsplejeloven, der sidestiller Grønlands Politi med resten af politikredsene i Danmark pr. 1. januar 2023 har Naalakkersuisut godkendt en række bekendtgørelser, der nærmere regulerer disse forhold. Det drejer sig bl. a. om udstedelse af en ordensbekendtgørelse for hele Grønland i stedet for de nugældende politivedtægter, der gælder specifikt for de enkelte kommuner. På den måde samles reglerne ét sted, så det bliver lettere for borgerne at forholde sig til, hvad der gælder.

Justitsområdet arbejder desuden med formulering og implementering af Naalakkersuisuts prioriteringer på justitsområdet i samarbejde med Justitsministeriets Nordatlantkontor.”

DEPARTEMENTET FOR BOLIGER OG INFRASTRUKTUR

Formål

Departementet for Boliger og Infrastruktur skal sikre at Naalakkersuisuts og Inatsisartuts generelle politiske målsætninger på bolig- og infrastrukturområderne udmøntes. Departementet har som led heri ansvar for at sikre en god, stabil fremgang og service til samfundet og landets borgere.

Mission, vision og værdier

Departementets mission er at etablere grundlaget for udførelse af beslutninger truffet af Naalakkersuisoq og Naalakkersuisut indenfor ressortområdet og bidrage til udvikling af rammerne på området. Departementets vision er et departement, som er kendetegnet ved at kombinere høj faglighed, med en evne til at sætte dagsordenen og omsætte politiske mål til konkrete resultater. Departementets værdier består af faglighed og kompetencer, inddragelse og ansvarlighed samt opnåelse af resultater.

Forvaltning af lovgivning

Departementet forvalter følgende lovgivninger, hvor ændringer samt tilhørende bekendtgørelser ikke er medtaget:

Generelt: Den årlige Finanslov – aktivitetsområde 70-72 og 80-89

Bolig: Landstingsforordning nr. 12 af 28. oktober 1993 om etablering af et boligselskab med senere ændringer; Landstingsforordning nr. 2 af 7. maj 2007 om ejerlejligheder; Landstingsforordning nr. 12. af 19. november 2007 om overtagelse af Hjemmestyrets og kommunernes udlejningsejendomme som ejerlejlighed eller ejerbolig (lejer-til-ejer); Inatsisartutlov nr. 39 af 23. november 2017 om boligfinansiering (20/20/60); Inatsisartutlov nr. 33 af 23. november 2017 om andelsboliger; Inatsisartutlov nr. 40 af 28. november 2019 om boligstøttelån; Landstingsforordning nr. 11 af 19. november 2007 om støtte til boligbyggeri, fælleshuse, byggesæt mv. (kommunale byggesæt, multifunktionshuse, selvbygger);

Anlæg: Inatsisartutlov nr. 13 af 26. maj 2010 om byggeri (byggeloven); Inatsisartutlov nr. 11 af 2. dec. 2009 om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren (tilbudsloven); Inatsisartutlov nr. 16 af 17. nov. 2010 om byggemodning, offentlige kloakledninger og offentlige veje (byggemodningsloven); Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 9 af 6. marts 1987 om brandfarlige væsker; Bygningsreglement 2006; AP95 – fælles betingelser for arbejder og leverancer i bygge- og anlægsvirksomhed i Grønland;

Infrastruktur: Landstingsforordning nr. 7 af 11. november 2000 om søfartsuddannelser; Landstingslov nr. 2 af 24. april 1986 om mønstring af søfarende; Landstingsforordning nr. 16 af 30. oktober 1992 om søtransport af gods til, fra og i Grønland; Inatsisartutlov nr. 9 af 3. juni 2015 om havne; Inatsisartutlov nr. 43 af 23. november 2017 om bortfjernelse af skibe og vrage i havne;; Inatsisartutlov nr. 17 af 3. juni 2015 om SIKUKI Nuuk Harbour A/S og anlæg af havn ved Nuuk; Landstingsforordning nr. 11 af 28. oktober 1993 om dannelsen af TELE-POST som aktieselskab; Inatsisartutlov nr. 31 af 23. november 2017 om telekommunikation og teletjenester; Landstingslov nr. 11 af 15. december 1987 om forstyrrelser af radiomodtagning; Landstingslov nr. 12 af 5. december 2008 om flyvepladser; Inatsisartutlov nr. 4 af 22. november 2018 om rammebetingelser for anlæg, drift og finansiering af international lufthavn i Nuuk og i Ilulissat samt regional lufthavn i Qaortoq.

Hovedopgaver

Departementet for Boliger og Infrastruktur hovedopgave består af den overordnede administration, planlægning og styring af områderne vedrørende boliger, byggeri og infrastruktur. Departementet har i 2022 bestået af følgende afdelinger: Ledelsessekretariatet, Anlægsafdelingen, Infrastrukturafdelingen og projektsekretariatet for Helhedsplan for Boliger. Tillige hører Telestyrelsen og Radioforvaltningen under departementet, samt Renoveringsstyrelsen.

Mittarfeqarfiit er en nettostyret virksomhed under departementet, og ressortmæssigt er følgende aktieselskaber tilknyttet departementet: INI A/S, Illuut A/S, Tusass A/S, Royal Arctic Line A/S, Sikuki Nuuk Harbour A/S, Air Greenland A/S samt Kalaallit Airports Holding A/S.

Departementets primære opgaver er følgende:

- Betjening af Naalakkersuisoq i relationen til Naalakkersuisut, Inatsisartut, kommunerne, borgerne og øvrige interessenter,

- Udarbejdelse af analyser af aktuelle og fremtidige udfordringer på et højt fagligt niveau,
- Udarbejdelse af løbende forslag og idéer baseret på relevant viden,
- Skabelse af løsninger baseret på dialog og samarbejde med de berørte aktører,
- Opfølgning på politiske beslutninger,
- Udførelse af ressortområdets tværgående opgaver med udsyn og balance,
- Varetagelse af ressortområdets forvaltningsopgaver på et objektive grundlag, og
- Sikring af et effektivt og moderne ressortområde samt
- Løbende drift inden for ressortområdet.

Antal ansatte

Ved udgangen af 2022 var der 50 ansatte og 8 vakante stillinger i departementet, Telestyrelsen og Radioforvaltningen, samt Renoveringsstyrelsen.

Departementets afdelinger har i 2022 være berørt af en del personaleomskiftning, som har medført vakante stillinger over flere perioder. Hertil kommer sikkerhedsnedbrud i Selvstyrets centrale administration. Dette har medført et behov for en stram prioritering af opgaver, hvor forberedelser samt udarbejdelse af materiale til opfyldelse af Naalakkersuisuts målsætninger har haft første prioritet. Herunder særligt forberedelser samt udarbejdelse af lovændringer og ny lovgivning, sammen med materiale til Inatsisartuts samlinger og § 37 spørgsmål. Dertil kommer opgaver som følge af en ny koalition, der består af introduktion og præsentation af igangværende sager, opstart og udarbejdelse og fremdrift af nye og tilpasning af politiske målsætninger.

På trods af udskiftning af personale og de vakante stillinger, har departementet forsøgt at opretholde service og inddragelse af landets borgere og Selvstyrets øvrige enheder ved udførelse af opgaver og i sagsbehandlingen, men det har medført en vis forsinkelse. Tillige er udviklingsopgaver og projekter til optimering af administrationen i visse tilfælde udsat.

Vurdering af målopfyldelsen

Ledelsessekretariatet

Ledelsessekretariatet er en serviceenhed og stabsfunktion for hele departementet med bl.a. daglig betjening af Naalakkersuisoq og departementschef.

Målopfyldelse: Sekretariatets overordnede målsætninger er til dels opnået og indfriet. Opgaveløsningen har dog været påvirket gennem året som følge af en stor personaleomskiftning og vakante stillinger, sygdom hos nøglemedarbejdere, og sikkerhedsnedbruddet på centraladministrationens netværk. Det har medført forsinkelse af planlagte udviklingsopgaver samt forsinkelser i sekretariatets sagsbehandling. På trods heraf har sekretariatet ydet en tilfredsstillende servicering af 2 forskellige medlemmer af Naalakkersuisut i 2022. Sekretariatet har stået for håndtering af 11 pressemeddelelser, 72 sager til Naalakkersuisuts behandling, 35 besvarelser af § 37 spørgsmål, omdeling af 4 redegørelser til Inatsisartut samt 14 punkter til behandling i Inatsisartut, hvoraf 12 blev vedtaget, 1 blev trukket og det resterende punkt bliver 2. behandlet til FM 2023.

Anlægsafdelingen

Den Centrale Bygningsmyndighed (DCB): forvaltning og ajourføring af bestemmelser om opførelse, konstruktion og indretning af bygningsværker og andre anlæg.

Målopfyldelse: Målsætninger er til dels opnået og indfriet, herunder omdeling af 2 redegørelser til Inatsisartut, samt forberedelse af ændringsforslag af byggeloven til FM2023. Hertil kommer at den høje byggeaktivitet i hele landet, har medført at DCB igennem hele året har ydet bistand til de kommunale bygningsmyndigheder med afklaringer iht. lovgivningen i større grad end før, herunder særligt byggesager med nye metoder og materialer. Målsætning om ikrafttræden af det nye bygningsreglement er ikke indfriet, som følge af behov for større tilpasninger efter høring, samt ændring i byggeloven.

Selvstyrets centrale bygherrefunktion: Varetagelse af nybyggeri indenfor bolig-, uddannelse-, kultur-, sundhed- og socialområderne. Gennemførelse af en byggesag varetages fra idé til ibrugtagning og drift i samarbejde med det ressortansvarlige departement, herunder byggesagers økonomi, kvalitet, udformning og arkitektur, totaløkonomi, byggested, risici, tidsfrister, entrepriseform og organisering. Herudover varetages en række overordnede målsætninger med hensyn til innovation og udvikling samt billiggørelse og ef-

fektivisering af byggeriet.

Målopfyldelse: Byggherrefunktionen har gennemført de planlagte udbud i 2022, hvor mange er resulteret i indgåelse af kontrakt med en fastpris, i henhold til mål herom og som er inden for bevillingernes rammer. Der er dog enkelte udbud, hvor der ikke er modtaget bud, med annullering som følge og et genudbud på et senere tidspunkt. Tillige er der enkelte udbud der er resulteret i for høj pris, hvorfor der ikke endnu er indgået kontrakt og hvor forhandlinger fortsat pågår ind i 2023.

Bolig og Ejendom (B&E): overordnet strategiarbejde og administration af hele boligområdet, Selvstyrets forsikringspolitik og administration, varetagelse af Selvstyrets ejerrolle for ejendomme og materielle aktiver (køb og salg), samt administration af udlån til boligfinansiering.

Målopfyldelse: B&E målsætninger er kun delvist opnået og indfriet, som skyldes større personaleomsætning, som har medført længere perioder uden ressourcer til varetagelse af andet end de højst prioriterede opgaver. Der er således prioriteret udarbejdelse af materiale til afklaring om kommende boligreforms indhold, tiltag til udbedring af boligmassen og økonomi i boligafdelingerne, samt løbende afklaring omkring boligområdets drift. Herudover er de planlagte salg af ejendomme gennemført, og der er sagsbehandlet indfrielse af lån til det budgetterede beløb. Tillige er der gennemført nødvendige forhandlinger af forsikringer for 2023, samt forberedelser for udbud.

Økonomi og HR: Økonomi og HR er en stabsfunktion for departementet og har ansvaret for departementets budget og regnskab samt varetager koordinering af finanslovsarbejdet i departementet. Afdelingen varetager yderligere personaleområdet. Økonomi og HR varetager desuden administration af A&R fonden, i henhold til aftale herom med Departementet for Finanser og Ligestilling, som er den ressortansvarlige myndighed.

Målopfyldelse: der er fortsat arbejdet med optimering af opsætning i økonomisystemet, for at sikre nødvendige opfølgning på aktivitetsniveau, og dermed minimere manuel opfølgning. Samtidig er der fortsat arbejdet med udvikling og opsætning af økonomisystemets projektmodul (A&R fonden), for at sikre adgang og implementering på tværs af de enheder der benytter denne.

Helhedsplan for Boliger

Projektet for Helhedsplan for Boliger har indeholdt udviklingsarbejde, analyser og udarbejdelse af Helhedsplanen for Boliger, der danner baggrund for Naalakkersuisuts kommende boligreform.

Målopfyldelse: Mål for 2022 er stort set indfriet og opnået. Projektet for Helhedsplanen for Boliger er færdiggjort ved aflevering af materiale til finanslovsforslaget for 2023, hvorfor projektsekretariatet er nedlagt i slutningen af året. Materialet benyttes til det videre arbejde for Naalakkersuisuts kommende boligreform, og med baggrund i finanslovsaftalen for 2023. Registrering og indtastning af data for vedligeholdelseefterslæb for alle offentlige boliger er stort set færdig, der afventes fortsat data for Iserit A/S. Dermed er sektorplaner fra 2016 opdateret.

Infrastrukturafdelingen

Infrastrukturafdelingen har ansvar for myndigheds- og udviklingsopgaver inden for trafikområdet, sø- og luftfartsområdet, havne og lufthavne, post- og teleområdet, veje samt den centrale havnemyndighed.

Målopfyldelse: Områdets målsætninger er delvist opnået og indfriet. Herunder er der opnået vedtagelse af lov om Mittarfeqarfii A/S, hvis proces har præget 2022. Arbejdet med omdannelsen fortsætter i 2023 hvad angår den praktiske fusion af Mittarfeqarfii A/S med KAIR A/S. Hertil kommer arbejde efter de samfundsøkonomiske analyser vedrørende lufthavnsplanerne, samt opfølgning på indgåede servicekontrakter for passagerbefordring for perioden 2021 til 2030, hvor der er opnået tillægsbevilling til forbedring i Sydgrønland.

Renovering og vedligehold af havne har fulgt sektorplanen, og projektering af havnefaciliteter i Maniitsoq og Aasiaat er igangsat, jf. bevilling hertil i FL2022. I december er der tillige godkendt der afsættes midler til projektering af nye havnefaciliteter i Kullorsuaq, til opstart i 2023.

Samarbejdet med Forsvarsministeriet, og arbejdet med principaftalen om anvendelsen af Kangerlussuaq lufthavn i fremtiden blev berostillet i forbindelse med valgudskrivelsen i Danmark, men bliver genoptaget i 2023. Arbejdet med Kangerlussuaqs fremtid er fortsat i arbejdsgrupperne med Qeqqata Kommunia, Arctic Business Circle, Departementet for Finanser mfl. og et endeligt udkast til politisk godkendelse er færdigudarbejdet ved årsskiftet.

Arbejdet med en ny lov for Teleområdet udmøntede sig i et udkast til ny telepolitik, som igen har igangsat processen med en ny opdateret telelov. Arbejdet har desværre været forsinket på grund af personaleudskiftning. Det politiske ønske om krydssubsidiering på området har nødvendiggjort tilvejebringelse af den nødvendige hjemmel i form af en tekstanmærkning på finansloven for 2023 indtil bestemmelsen kan indarbejdes i ny lovgivning for området.

Telestyrelsen og Radioforvaltningen

Telestyrelsen og Radioforvaltningen fører tilsyn med koncessioner, forsyningspligten og andre tjenesteudbydere. Styrelsen varetager ligeledes relationerne mellem Danmark og Grønland i telefaglige spørgsmål, samt relationerne til internationale organisationer. Tillige varetager styrelsen overvågning af udviklingen på telekommunikationsområdet. Herudover varetager styrelsen forvaltningen af radiokommunikationsområdet.

Målopfyldelse: Telestyrelsen og Radioforvaltningens overordnede målsætninger er indfriet. Aktivitetsniveauet indenfor styrelsens ansvarsområde er i 2022 tilnærmelsesvist normaliseret efter ophævelse af Covid-19 restriktionerne. På enkelte områder, f.eks. ekspeditionsområdet, opleves en øget aktivitet, sammenlignet med niveauet før Covid-19. Styrelsen har ibrugtaget et nyt radioadministrations-system, der løbende udvikles i samarbejde med den færøske telestyrelse. Brugen og videreudviklingen af systemet har været påvirket negativt siden cyber-angrebet i marts 2022, og der arbejdes løbende på at normalisere adgangen til systemet. Styrelsen har i 2022 desuden igangsat udvikling af en interaktiv frekvensplan, hvilket på sigt skal effektivisere frekvensadministrationen og øge overskueligheden over reglerne for de enkelte frekvensbånd.

Renoveringsstyrelsen

Renoveringsstyrelsen varetager renoverings-, vedligeholdelses- og nedrivningsopgaver indenfor følgende områder; bolig, uddannelse, kollegier, kirker, sociale institutioner samt havne. Gennemførelse af en byggesag varetages fra idé til ibrugtagning og drift i samarbejde med ressortansvarligt departement, herunder byggesagers økonomi, kvalitet, udformning og arkitektur, totaløkonomi, byggested, risici, tidsfrister, entreprisform og organisering.

Målopfyldelse: Styrelsens mål er delvist opnået og indfriet. På fleste områder er de planlagte opgaver udbudt og der er indgået kontrakt. Enkelte udbud er annulleret pga. manglende bud ved licitation, hvorfor disse genudbydes senere. I 2022 har der været fokus på at integrere forskellige organisationskulturer samt følge op på prioritering, stude og økonomi af opgaver indenfor ansvarsområderne, herunder særligt uddannelsesområdet. Grundet omfanget heraf og manglende overblik ved overdragelse til styrelsen, har dette arbejde taget langt længere tid end forventet, hvorfor mål om igangsætning af flere nye opgaver ikke er nået. Sideløbende er de normale opgaver udført.

Økonomisk målopfyldelse

Departementet har på baggrund af kontinuerlig budgetopfølgning, leveret et tilfredsstillende resultat på departementets samtlige hovedkonti. Der er alene tale om underforbrug på enkelte hovedkonti, som skyldes primært vakante stillinger.

DEPARTEMENTET FOR LANDBRUG, SELVFORSYNING, ENERGI OG MILJØ

Formål

Departementet for Landbrug, Selvforsyning, Energi og Miljø forestår departementale opgaver inden for områderne: Landbrug, selvforsyning, energi, miljø, natur, national klimatilpasning og -strategi, brandmyndighed, beredskab og sprængstofområdet. Departementet varetager den overordnede planlægning, udvikling og gennemførelse af en række konkrete initiativer indenfor disse områder på grundlag af Naalakkersuisut og Inatsisartuts politiske målsætninger og konkrete beslutninger, samt sagsbehandling i henhold til relevant lovgivning.

Departementet består af følgende afdelinger:

- Afdeling for Service, Økonomi og Personale
- Afdeling for Landbrug, Energi og Klima
- Afdeling for Natur og Selvforsyning
- Afdeling for Miljø og Beredskab

Endvidere er Departementet departemental myndighed for Miljøstyrelsen for Råstofområdet, Asiaq, Grønlands Naturinstitut og Nukissiorfiit.

Hovedopgaver

Beskrivelsen af hovedopgaverne er opdelt efter de sammensatte afdelinger.

Miljø- og Beredskabsområdet

Departementet varetager den overordnede administration, planlægning og styring af miljø- og beredskabsområdet. På miljøområdet er det Naalakkersuisuts mål at sikre en tidssvarende beskyttelse af miljøet mod forurening. Det er et mål, at samfundsudviklingen og den tiltagende industrialisering ledsages af en effektiv miljøbeskyttelse, at ressourceanvendelsen i Grønlands produktion og forbrug sker på den miljømæssigt bedst mulige måde, samt at forureningen af miljøet som følge af menneskelig aktivitet nedbringes til et minimum. Miljøbeskyttelse i og omkring byer og bygder sker i vidt omfang i samarbejde med kommunerne.

Opgaver inden for miljøområdet er eksempelvis affaldsplanlægning, håndtering af spildevand, miljøgodkendelse af forurenende virksomheder, VVM, tilsyn og godkendelse af forsyningsanlæg til drikkevand, dispensation til aktiviteter inden for spærrezoner til drikkevandsressourcer, emballage, administration af Miljøfonden, implementering af Indsatsplaner vedr. plastik og fiske- og fangstredskaber, jordforurening samt havmiljø – herunder også miljøberedskab og internationalt samarbejde.

Beredskabsområdet er i Grønland opdelt i sektoransvar. Det betyder, at den myndighed, der har ansvaret for den daglige drift under normale forhold, også har ansvaret for, at sektoren kan fungere under ulykker og katastrofer. På beredskabsområdet er det derfor Naalakkersuisuts mål at sikre den bedst mulige håndtering af beredskabsrelaterede opgaver.

Opgaver inden for beredskabsområdet omfatter lovgivning, udarbejdelse af forskrifter, tilsyn, uddannelse og formidling af oplysning inden for brand- og eksplosivstofområdet, deltagelse i Fagudvalget for Branduddannelsen, tilsyn med uddannelsesniveauer i de kommunale redningsberedskaber, samt varetagelse af sekretariatsfunktionen for Beredskabskommissionen – herunder øvelser og udvikling i samarbejde med Beredskabskommissionen.

Miljøstyrelsen for Råstofområdet

Råstofloven fastsætter høje krav til miljøbeskyttelse i forbindelse med råstofprojekter, herunder krav om udarbejdelse af Vurdering af Virkninger på Miljøet (VVM) i relation til udnyttelsesprojekter. Miljøstyrelsen udgør, sammen med Råstofstyrelsen, Råstofmyndigheden i Grønland.

Det er miljøstyrelsens opgave at sikre, at der tages behørigt hensyn til miljøet når der udføres råstofaktiviteter herunder mineprojekter i efterforskningsfasen, VVM-fasen, anlægs-, udnyttelses-, og nedlukningsfasen. Miljøstyrelsens ansvarsområde dækker også miljøforhold ved småskalaaktiviteter, udvinding af

sten og grus, videnskabelige undersøgelser på råstofområdet samt det internationale samarbejde.

Natur og Selvforsyning

Departementet varetager myndigheds- og udviklingsopgaver inden for natur og selvforsyning.

Departementet varetager naturbeskyttelse i Grønland samt en række forpligtigelser i henhold til internationale konventioner, aftaler og samarbejdsfora om naturforvaltning og naturbeskyttelse. På naturområdet administrerer afdelingen bl.a. Naturbeskyttelsesloven, og der arbejdes i henhold til Naalakkersuisuts Biodiversitetsstrategi 2030. Herunder hører blandt andet:

- Fredning og forvaltning af beskyttede naturområder (såsom Ramsar-områder, verdensarvsområdet Illulissat Isfjord, Nationalparken i Nord- og Østgrønland, arbejde med nye nationalparker m.fl.)
- Godkendelser af ekspeditions- og feltvirksomhed i øde egne i henhold til Rejsebekendtgørelsen.
- Sagsbehandling vedr. Washingtonkonventionen om truede dyre- og plantearter (CITES).
- Varetagelse af Grønlands forpligtigelser i forhold til implementeringen af Konventionen om Biologisk Mangfoldighed (CBD) samt arbejdet i FN-regi vedr. beskyttelse og bæredygtig udnyttelse af biodiversitet uden for national jurisdiktion (BBNJ – Biodiversity Beyond Areas of National Jurisdiction).
- Varetagelse af arbejdet i Arktisk Råds Biodiversitetsarbejdsgruppe (CAFF) som delegationsleder på vegne af Kongeriget i Arktisk Råd.
- Afdelingen repræsenterer aktivt Grønland i Kongerigets deltagelse i arbejdet under konventionen om beskyttelse af det marine miljø i Nordøstatlanten (OSPAR).
- Afdelingen deltager i arbejdsgruppen for nordisk biologisk mangfoldighed (NBM) samt Nordisk Embedsmandskomité for Miljø og Klimaspørgsmål (EK-MK), som ligger under Nordisk Ministerråd.
- Varetagelse af USA-samarbejdet om naturforvaltning med den amerikanske naturforvaltningsenhed National Parks Service.

På selvforsyningsområdet varetager departementet forvaltning af indhandlingstilskud, forvaltning af servicekontrakter for KNI-koncernen og udvikling af selvforsyningspolitik.

Landbrug, Energi og Klima

Departementet varetager myndigheds- og udviklingsopgaver inden landbrug, energi og klima.

På landbrugsområdet gennemfører departementet forvaltning og udvikling af landbrugsområdet og akvakulturområdet samt udbetaling af erhvervsstøtte til landbruget.

På klimaområdet varetager departementet både den nationale klimatilpasningsindsats og de internationale forhandlinger på klimaområdet. Dette omfatter i hovedtræk udarbejdelse af en national klimastrategi, en konsekvensanalyse af Parisaftalen for det grønlandske samfund ved en eventuel tiltrædelse samt deltagelse i internationale klimafora, som eksempelvis de årlige partsmøder til Klimakonventionen (COPs). Departementet varetager ligeledes formidling om klimaforandringer i Grønland, herunder administration af klimapuljen. I 2020 og 2021 har klimapuljen ikke været udmøntet på grund af besparelser relateret til Covid-19, men fra 2023 vil det igen være muligt for borgere, virksomheder, foreninger og andre at søge midler til projekter der gavner klimaet. I 2022 overtog departementet også ansvaret for internationalt klima fra Departement for Udenrigsanliggender. Dette indebærer udover årlige klimaforhandlinger under Klimakonventionen også afrapporteringer til FN's Klimasekretariat om Grønlands udledning af drivhusgasser, indsatser for reduktion af drivhusgasudledning samt beskrivelser af nationale omstændigheder, som er afgørende for landets klimabelastning.

På energiområdet varetager departementet forvaltning og udvikling af den offentlige forsyning af el/energi, vand og varme, herunder tiltag til at forbedre drikkevandskvaliteten, og at øge andelen af vedvarende energi i Grønland for at opnå grøn omstilling. Departementet er også ansvarligt for at udvikle området for grønne investeringer i Grønland, herunder særligt tiltrækning af investorer til Grønlands store vandkraftpotentialer. Inatsisartut besluttede på EM2021, at vandkraftpotentialerne ved Tasersiaq og nærliggende potentialer skal konkurrenceudsættes, jf. EM2021/85.

Antal ansatte ultimo 2022

Område	Antal ansatte (inkl. ledere)	Nomeret
Miljø og Beredskab	10	14
Natur og Selvforsyning	8	9,5
Landbrug, Energi og Klima	8,5	8,5
Miljøstyrelsen for Råstofområdet	4	5
SØP	5 (og en elev)	5

I følgende afdelinger, har der i perioder været underbemanning: Afd. for Miljø- og Beredskab, Afd. for Natur og Selvforsyning, Afd. for Landbrug, Energi og Miljøstyrelsen. Generelt har den lavere bemanning i departementet haft betydning for opgavevaretagelsen samt et stort pres på medarbejderne.

Målopfyldelsen

Afdeling for Miljø og Beredskab varetager løbende sagsbehandling af projekter og diverse ansøgninger fra virksomheder og kommuner. I det miljø- og beredskabsafdelingen løbende besvarer disse henvendelser og udsteder tilladelser til forskellige aktiviteter og anlæg samt fører tilsyn hermed vurderes det, at der er en meget høj grad af målopfyldelse.

Der arbejdes i henhold til Naalakkersuisuts affaldshandlingsplan (sektorplan) med at realisere etableringen af en national affaldsløsning med to centrale forbrændingsanlæg i henholdsvis Nuuk og Sisimiut. For beredskabsområdet er aktivitetsmålene i væsentlig udstrækning opnået.

Miljøstyrelsens opgaver er især koncentreret omkring:

- Vurdering af miljøforhold i forbindelse med udstedelse af tilladelser
- Sagsbehandling i relation til miljømæssig vurdering af feltaktiviteter
- Koordinering af udarbejdelsen af VVM-redegørelser
- Opdatering af gældende lovregime og guidelines

Ligledes har Miljøstyrelsen bidraget til en revision af Råstofloven som forventes præsenteret på forårssamlingen 2023. Derudover er et forslag til ny strategiplan for miljøregulering af råstoffer under forberedelse.

Miljøstyrelsen har formået at opfylde de fleste mål for 2022. Herunder:

- Grundig og kompetent sagsbehandling af projekter og ansøgninger fra råstofselskaberne, hvor fastsatte tidsfrister er blevet overholdt
- I samarbejde med GN og DCE, fortsættelse af videnskabeligt baserede udviklingsprojekter især omkring gennemførelse af de regionale baggrundsundersøgelser i Sydgrønland samt opdatering af Naturremap.
- Miljøtilsyn af de to aktive miner i Grønland:
 - o Rubinminen ved Qeqertarsuatsiaat (Greenland Ruby A/S),
 - o Anorthositminen ved Kangerlussuaq (Hudson Greenland A/S)

Fremdrift på råstofprojekter i 2022:

- *Kvanefjeld-projektet ved Narsaq (Greenland Minerals)*. Miljøstyrelsens arbejde med hvidbogen er sat i bero i forbindelse med voldgiftssagen anlagt af GM
- *Guldmineprojektet ved Nanortalik (Amaroq Minerals - tidligere AEX GOLD)*. VVM-redegørelsen er under udarbejdelse og forventes i offentlig høring i foråret 2023.
- *Ilmenitprojektet ved Moriusaq (Dundas Titanium A/S)*. Selskabet fik godkendt udnyttelses- og nedlukningsplaner i juni 2021. Igangsættelse af minedriften afventer en aftale om nye baselinestudier og overvågningsprogram for hvalrosbestanden.
- *Molybdænprojektet ved Malmbjerget på Jameson Land (Greenland Resources Inc.)* Kommissorium (ToR) har været i offentlig høring og vurdering af hvidbog er igangsat
- *Anorthositprojektet ved Qeqertarsuatsiaat, Majoqqap Qaava (Greenland Anorthosite Mining)* Projekt-

beskrivelse og kommissorium for VVM og VSB politisk godkendt juni 2022. VVM påbegyndt.

- *Sjældne jordartsmetaller ved Killavaat Alannguat ved Narsaq (Tanbreez Mining Greenland A/S)* Selskabet har en tilladelse til en årlig udvinding 500.000 tons af mineralerne eudialyt og arfvedsonit som de første 10 år kan forarbejdes udenfor Grønland. Selskabet har fået forlænget fristen for godkendelse af udnyttelses- og nedlukningsplaner med et år, indtil udgangen af 2023.
- *Diamantprojektet i havområde ud for Vestgrønland (De Beers)*. Vurdering af forebyggende tiltag (VFT) har været i offentlig høring (2021), og det er besluttet at friholde de vigtige fiskeriområder Store og Lille Hellefiskebanke for aktiviteter. Der har været udført seismiske undersøgelser i 2021.

Afdeling for Natur og Selvforsyning har overordnet opnået en væsentlig grad af målopfyldelse i 2022.

Natur

Afdelingen varetager løbende sagsbehandling af projekter, diverse ansøgninger om ekspeditionstilladelser, CITES-tilladelser, dispensationer og høringer i henhold til Naturbeskyttelsesloven, mv. Derudover kan nævnes konkrete eksempler på opfyldelse af udviklingsopgaver. I 2022 har afdelingen således indgået i følgende forhandlinger og indspil til partskonferencer:

- Ny global naturaftale under Konventionen om Biologisk Mangfoldighed (CBD), som blev afsluttet på COP15 i december 2022.
- Ny juridisk bindende aftale om beskyttelse og bæredygtig udnyttelse af marin biodiversitet uden for national jurisdiktion (BBNJ), som forventes afsluttet i marts 2023.
- CITES COP19
- Ramsar COP14

Selvforsyning

Udarbejdelse af en overordnet selvforsyningsstrategi er påbegyndt. I forbindelse med de regnskabsmæssige uoverensstemmelser, der er blevet kortlagt i KNI A/S og dets enheder, har selvforsyningsafdelingen været involveret i udredningsarbejdet omkring de forskellige KNI-enheder. For disse KNI-enheder gælder, at de har servicekontrakter med Selvstyret, som selvforsyningsafdelingen administrerer. Selvforsyningsafdelingen har desuden forvaltet tilskud til forskellige produktionsanlæg i bygder og yderdistrikter. I alt har Selvstyret givet tilsagn til fem projekter på tre produktionsanlæg, der indhandler og forarbejder blandt andet fisk, tang og lam. Derudover har afdelingen afholdt en international konference om grøn skibsdrift.

På landbrugs- energi- og klimaområdet er målsætningerne for 2022 i bred udstrækning nået.

Landbrug

- Fortsat understøttelse af implementering af landbrugsstrategien
- Udarbejdet et bruttokatalog til opdatering/forbedring af erhvervsfremmeloven
- Udarbejdet vejledning for fodring og strategi for jordforbedring
- Påbegyndt udvikling af en forvaltningsramme for akvakultur

Klima

- Udarbejdet en redegørelse om konsekvenserne ved Grønlands tiltrædelse til Parisaftalen med bred inddragelse af forskellige aktører
- Deltaget i COP27 i Sharm el Sheik
- Påbegyndt en ny og målrettet kommunikation om klimaforandringer til borgere

Energi

Forsyningsområdet generelt

- Nukissiorfiits overtagelse af forsyningsforpligtelsen fra Mittarfeqarfiit i Qarsut, Narsarsuq, Kangerlussuaq pr. 1/1 2023.
- Påbegyndt tiltag til at opnå Nukissiorfiit kommer i balance og imødegå renoveringsefterslæbet. Der er udarbejdet en plan og første del er udført, idet der i 2022 er vedtaget takststigninger på 6 pct. på el,

vand og varme for forbrugerne, som træder i kraft 1. februar 2023.

- Arbejdet med at sikre den rette back up forsyning i Nuuk og at imødekomme.

Store anlægsinvesteringer på vandkraft

- Samarbejdet med Nukissiorfiit og Finansdepartementet om udmøntning af vandkraftprojekterne med udvidelse af Buksefjordsværket og etablering af vandkraft til forsyning af Qasigiannugit og Aasiaat (jf. På EM2021/185), herunder lånoptag. Vandkraftprojekterne vil øge andelen af grøn energi i den offentlige forsyning.

Konkurrenceudsættelse af vandkraftressourcer

- Der er ansøgt om midler fra EU via Capacity Facility og Green Growth, herunder deltaget i flere møder med EU Kommissionen omkring dette.
- De store vandkraftpotentialer ved Tasersiaq og nærtliggende områder er udmeldt til konkurrenceudsættelse, jf. Inatsisartutbeslutning på EM2021/85, og der er forelagt en orientering herom til Erhvervs- og Råstofudvalget på EM2022 (også jf. EM2021/85). Der er ydermere opnået følgende inden for konkurrenceudsættelsen:
 - o Markedsføring, herunder oprettet en digital platform (www.hydropower.gl)
 - o Gennemført dialog med flere store potentielle investorer til Grønlands vandkraftpotentialer
 - o Frikøbt og udstillet Alcoa-data for området
 - o Udstedt 3 tilladelser til forundersøgelser af vandkraftpotentialer i konkurrenceområdet.
 - o Udstedt bekendtgørelse om myndighedsbetaling i forbindelse med tilladelser til forundersøgelser og udnyttelse af vandkraft til produktion af energi. Bekendtgørelsen sendes i offentlig høring i 2022.
 - o Gennemført markedsdialog med investorer
 - o Gennemført analyse af government take modeller
 - o Gennemført genberegning af vandressourcen

DEPARTEMENTET FOR BØRN, UNGE OG FAMILIER

Formål

Departementet for Børn, Unge og Familier varetager de dele af socialområdet, der vedrører børn-, unge-, familie- og handicapområdet samt førskoleområdet og familieretsområdet. Socialstyrelsen er en underliggende enhed til Departementet for Børn, Unge og Familier. Socialstyrelsen varetager driftsopgaver samt borgerrelaterede aktiviteter på socialområdet.

I 2022 er der sket yderligere ressortændringer vedrørende førskoleområdet, således, at opgaver og medarbejdere i Uddannelsesstyrelsen blev flyttet til Socialstyrelsen, hvor der blev oprettet en ny afdeling: Afdeling for Børns Udvikling.

Departementet for Børn, Unge og Familier samt Socialstyrelsen varetog en række opgaver, som står beskrevet i Finansloven for 2022.

Der er ikke opstillet kvantitative målsætninger for Departementet for Børn, Unge og Familier og Socialstyrelsens indsatser.

Hovedopgaver

Departementet for Børn, Unge og Familier

- Socialreformer inden for børne- og ungeområdet, familieområdet og handicapområdet.
- Koordinationen af Grønlandsk-dansk tværgående arbejde for en styrket indsats for udsatte børn og unge i Grønland 2020-2023.
- Socialjuridiske lovforslag og -ændringer samt vejledning af juridiske problemstillinger – herunder magtanvendelsesloven, børnestøtteloven, handicapstøtteloven.
- Opgaver forbundet med Børnerettighedsinstitutionen, Handicaptalsmandsinstitutionen samt Grønlands Råd for Menneskerettigheder.
- Lovpligtigt tilsyn med det kommunale socialområde og døgninstitutionerne for børn og unge og for personer med handicap.
- Udvikling af strategier og handlingsplaner på ressortområdet.
- Lovforslag og -ændringer samt vejledning af juridiske problemstillinger – herunder magtanvendelsesloven, børnestøtteloven, handicapstøtteloven og afholdelse af de lovpligtige kurser for kommunalbestyrelser i sociallovgivningen.

Socialstyrelsen

- Udbygning af sociale institutioner i samarbejde med kommunerne.
- Forebyggelse og behandling af sociale vanskeligheder.
- Driften af de landsdækkende børn- og ungeinstitutioner samt handicap-botilbud.
- Vejledning samt kursusvirksomhed for kommuner, institutioner m.fl.
- Implementering af initiativer vedrørende Grønlandsk-dansk tværgående arbejde for en styrket indsats for udsatte børn og unge i Grønland 2020-2023.
- Forebyggende indsatser med fokus på børn, unge og familier – såsom Klinik Killilisa, Tusaannga, Alliaq, Meeqqat 0-18 og folkesundhedsprogrammet Inuuneritta III.

Antallet af ansatte

Af hovedkonto 30.01.01 var Departementet for Børn, Unge og Familier i 2022 normeret til 16 ansatte, hvoraf 15 stillinger var besat.

I 2022 var Socialstyrelsen normeret til 97 ansatte, og havde 108 ansat. Af de i alt 108 ansatte udgør 24 personer projektansatte i *Grønlandsk-dansk tværgående arbejde for udsatte børn og unge i Grønland*. De 24 projektansatte er ikke en del af normeringen.

Vurdering af målopfyldelse

Departementet for Børn, Unge og Familier

I 2022 varetog Departementet for Børn Unge og Familier koordination af initiativerne i Grønlandsk-danske tværgående arbejde for udsatte børn og unge i Grønland 2020 - 2023, samt udarbejdelse af Døgninstitutionernes Årsberetning 2021. Herudover har Departementet for Børn, Unge og Familier arbejdet med lovforslag til ændring af børnestøtteleven samt handicapstøtteleven, flere bekendtgørelser, ny lov om førskoleområdet, igangsættelse af strategier og handlingsplaner jf. Naalakkersuisuts arbejdsprogram for børn-, unge- og familieområdet, lovforslag om magtanvendelse og beslutningsforslag om anordning om bl.a. arvelov samt beslutningsforslag om tiltrædelse af Istanbulkonventionen.

Handlingsplanen mod vold i nære relationer er blevet udskudt fra Efterårssamlingen 2022 til Forårssamlingen 2023.

Socialstyrelsen

Sekretariatet

I 2022 er der afholdt kurser i familierådslagning, grundkursus for plejefamilier, konflikthåndtering, grundlæggende forvaltningsret og handicaplovgivning m.fl. Der er yderligere foretaget en behovsafdækning af kurser og kompetenceudviklingstilbud med inddragelse fra kommuner, døgninstitutioner og familiecentre. Med afsæt i dette skal eksisterende kursustilbud justeres og nye kurser oprettes. Hertil oprettes en online kursusportal.

Socialstyrelsen har i samarbejde med Departementet for Uddannelse, Kultur, idræt og Kirke og Departementet for Sociale Anliggender, Arbejdsmarked og Indenrigsanliggender været med til at oprette en ny etårig merituddannelse for socialhjælpere på PI/SPS.

Døgninstitutionsområdet

I 2022 fortsatte processen vedrørende godkendelse af kommunale og selvejende døgninstitutioner, hvor enkelte færdiggodkendes i 2023. Processen for Selvstyrejede døgninstitutioner blev igangsat i 2022 og forventes færdiggjort i 2023.

Der er afholdt kurser i ledelse for forstandere, samt kurser i konflikthåndtering for medarbejdere på døgninstitutionerne i 2022.

Afdeling for Børns udvikling

Afdelingen for Børns Udvikling er en ny afdeling som følge af ressortændring, der trådte i kraft per 1. august 2022. MANU, Tidlig Indsats samt Meeqqat 0-18, som tidligere var forankret i Paarisa, er flyttet til den nye afdeling. Det samme gælder førskolekonsulenterne, som tidligere var i Uddannelsesstyrelsen.

I 2022 har Afdeling for Børns Udvikling bl.a. haft fokus på 4 hovedområder: 1) MANU som har til formål at styrke forældrekompetencer, inklusiv sårbare forældre, 2) Tidlig Indsats som har til formål at styrke det landsdækkende tværfaglige samarbejde, hvad angår Tidlig Indsatsgrupper, 3) Meeqqat 0-18 som er et tværsektorielt samarbejde mellem social-, uddannelses- og sundhedsområdet, med det formål at sikre overlevering af relevant viden om barnet ved overgange mellem hjem til dagtilbud og skole, 4) Opkvalificering af dagtilbudspersonale med fokus på kompetenceudvikling.

Borgerrettet afdeling

Grønlandsk-dansk-arbejde: Initiativ 8: Forsøg med etablering af væresteder til børn

I 2022 er samarbejdsaftalen om væresteder til børn blevet ændret således, at kommunerne i en periode selv kan tilrettelægge børneværestederne efter lokale behov.

Grønlandsk-dansk-arbejde: Initiativ 9: Familiecentrenes indsats skal målrettes udsatte børn og unge og deres familier

I maj 2022 er der gennemført en workshop med fokus på Fælles Faglig Profil, afgrænsning af kerneopgaver og afdækning af kompetencebehov for familiecentrene og deres ledere. I forlængelse af arbejdet med den Fælles Faglige Profil er sidemandoplæring af familiecentrenes medarbejdere på tværs af kommuner afprøvet. Sidemandoplæringen i ungeindsatsen samt støtte til hjemgivelse af børn og unge er gennemført.

Grønlandsk-dansk-arbejde: Initiativ 10: Behandlingstilbud til udsatte børn og unge, som er ofre for seksuelle overgreb

I 2022 har Børnereseholdet foretaget behandling i Sisimiut, Upernavik og Nanortalik. Der er gennemført

30 behandlingsforløb med børn, der har været udsat for seksuelle overgreb, samt afholdt 40 opstartsmøder, udredningssamtaler og/eller behandlingssamtaler i de 3 byer. Ydermere har Børnerejseholdet gennemført 30 rådgivningsforløb for omsorgspersoner (forældre og/eller plejeforældre), samt gennemført supervisionsforløb.

Børnerejseholdet har i 2022 undervist i op til 16 relevante temaer i de 3 byer, hvor antallet af deltagere har varieret mellem 16 og 89 fagpersoner. I 2022 blev der også indsamlet data til evaluering af indsatsen.

Grønlandsk-dansk-arbejde: Initiativ 16: Behandlingscenter til voksne personer med seksuel krænkende adfærd mod børn og unge under 18 år

I januar 2022 åbnede Klinik Killiliisa dørene for klienter, hvor der har været 20 henvendelser fra Anstalten og fra borgere på eget initiativ. 19 af klienterne er der frivilligt, hvorimod én har en dom til behandling. Behandlerne har holdt 155 samtaler med klienter, som har fundet sted i henholdsvis Nuuk samt per telefon og via videoopkald i fire andre byer på Kysten. Ydermere er der afholdt 27 administrative samtaler.

Klinik Killiliisas rådgivningstelefon åbnede den 1. juli 2022, og har åbningstid hver torsdag fra kl.12.00-14.00. Her kan fagpersoner såvel som borgere gratis tage kontakt efter behov. Ydermere har Klinik Killiliisa holdt oplæg om seksuelle krænkelse, henvendelsesprocedurer og kontakt med borgere for fagpersoner i Nuuk, Aasiaat, Sisimiut, Maniitsoq, Ilulissat og Upernavik.

Voksenrejseholdet

I 2022 har voksenrejseholdet afsluttet behandling i 7 byer, med besøg hver anden måned i tidsramme på ét år. Voksenrejseholdet har efterfølgende opstartet behandling i 3 nye byer, med besøg i hver by én gang om måneden. Ydermere har voksenrejseholdet under besøgene undervist fagpersoner.

Alliaq

I 2022 har Alliaq visiteret 119 klienter til behandling, hvilket er en stigning på 40 klienter fra 2021. Af disse klienter udgør cirka 60% mænd, og cirka 40% kvinder. Det kan oplyses, at hovedparten af klienterne kommer fra Kommuneqarfik Sermersooq.

Alliaq har i 2022 afholdt seminar med workshops for fagpersoner på tværs af kommuner og institutioner. Her deltog relevante aktører fra kommuner, politiet, Kriminalforsorgen, Allorfik m.fl.

Det centrale kriseberebnskab (DCK)

I 2022 har DCK startet arbejdsprocessen om at kunne indgå i Beredskabskommissionen², for at sikre bedre beredskab, hvad angår kriser i landet. I 2022 blev DCK benyttet i forbindelse med en krise i et døgn tilbud for personer med handicap, hvor de har været afsted ad 3 omgange.

Familierådslagning

Familierådslagning har i 2022 udviklet samt gennemført kurser i familierådslagning bestående af 5 moduler, hvor Aasiaat har været pilot by. Kurserne blev gennemført af fagpersoner fra familiecentre, Socialforvaltningen, skolen og børneinstitutionerne.

Projekt børnehuse

På den danske finanslov er bevilget midler til en projektperiode 2022-2024 til etablering af 3 børnehuse tilknyttet familiecenter i 3 udvalgte byer, Maniitsoq, Ilulissat og Tasiilaq. Der er igangsat byggeri. Der er etableret en styre- og arbejdsgruppe for at sikre fremdrift, samt et ordentligt vidensgrundlag, hvad angår projektet. Der er etableret samarbejde med interne såvel som eksterne relevante aktører der skal sikre kontinuitet under og efter projektperiodens tidsramme.

Ydermere er der i 2022 igangsat dannelse af et koncept om børnehuse i en grønlandsk kontekst, der skal skabe rammerne for den nationale målsætning for en mere effektiv sagsbehandling ved tilfælde af vold og overgreb mod børn under 18 år.

Tusaannga

I 2022 har Tusaannga modtaget 3.825 henvendelse fra børn, unge og voksne, hvilket er en væsentlig stigning fra 2.581 henvendelser i 2021. Ydermere har Tusaannga bl.a. produceret reklamefilm som blev vist på KNR, produceret indhold til det sociale medie TikTok to gange månedligt det sidste halvår af 2022 samt reklameret tilbuddet på andre sociale medie platforme. Disse tiltag har formodentlig medvirket til en stigning på i alt 101 henvendelser fra børn og unge fra 2021 til 2022.

² Inatsisartutlov nr. 14 af 26. maj 2010 om redningsberedskabet i Grønland og om brand- og eksplosionsforebyggende foranstaltninger.

Rådgivningsenhed for sagsbehandlere

I 2022 har Rådgivningsenheden for sagsbehandlere primært understøttet den socialfaglige implementering af kommunernes nye ESDH-system, som er en del af initiativ 6 omhandlende *understøttelse af den kommunale sagsbehandling i Grønlandsk-dansk tværgående arbejde for udsatte børn og unge i Grønland*. Forud for implementeringen er der udviklet og kvalitetssikret fagligt indhold til sagsbehandling på børne- og ungeområdet, samt udarbejdet vejledningsmateriale.

Hvad angår implementeringen af ESDH-systemet er der i 2022 afholdt forandringsledelseskursus samt slutbrugeruddannelse i 4 kommuner. I 3 kommuner har der været sidemandsoplæring i 10 byer i alt. For Qeqqata Kommunia, som er pilotkommunen, er der afholdt opfølgende og afsluttende sidemandsoplæring. I de 3 kommuner er der gennemført online-opfølgning for ledere. Herudover er der foretaget justeringer i ESDH-systemet, som har en væsentlig betydning for den faglige kvalitet.

Rådgivningsenheden for sagsbehandlere har koordineret sagsbehandlingshjælp til Kangaatsiaq via eksterne medarbejdere. Afdelingen har desuden varetaget driftsopgaver angående råd og vejledning til kommunale sagsbehandlere og ledere på børne- og ungeområdet, samt ydet supervision til børnebisiddere (Najor-ti).

Plejefamilieområdet blev i 2022 opnormeret til 2 stillinger, og per 1. maj 2022 var begge stillinger besat. Her har konsulenterne udviklet undervisningsmateriale til et nyt grundkursus for plejefamilier. Der er gennemført 3 grundkurser med i alt 35 deltagere for nye plejefamilier. Ydermere er der afholdt kursus for plejeforældre til plejebørn/unge, hvor der er viden eller mistanke om, at barnet/den unge har været udsat for seksuelle overgreb. 14 plejeforældre deltog i dette kursus. Der er på plejefamilieområdet også gennemført online kursus for plejefamiliekonsulenter og sagsbehandlere inden for børne- og ungeområdet angående lov om støtte til børn samt bekendtgørelse om plejefamilier. Herudover er der også afholdt netværksmøder for kommunale plejefamiliekonsulenter.

Paarisa

Paarisa arbejder ud fra folkesundhedsprogrammet Inuuneritta III 2020-2030. Der er gennem partnerskaber med Qeqqata Kommunia og SIF udarbejdet materiale til forældreaftaler og bygdeaftaler. Disse har til formål at styrke forældres ansvar og rolle, hvad angår at fremme sunde og inkluderende fællesskaber samt forebygge brug af rusmidler.

I samarbejde med Sex og Samfund har Paarisa udgivet undervisningsmateriale angående seksuel sundhed. Ydermere har partnerskab mellem Paarisa, Brugseni, Pilersuisoq og Pisiffik været med til at udbrede viden om gode sundhedsvaner, samt gøre det sunde alternativ et lettere valg. Følgende aktiviteter blev ligeledes udført i 2022: Maligassiusiut Show, konference med Nordisk Netværk for Fysisk Aktivitet, kompetenceudvikling under Ataatsimoorluta Aalasa, tv-programmer om krop, sjæl og ånd, dukkeprojekt og seminar på frivillighedsområdet.

Handicapafdelingen

I 2022 blev et udkast af *Strategi for landsdækkende døgntilbud til personer med handicap 2022-2025*, og et udkast til vejledning om mentalt retarderede dømt, som bliver anbragt i Danmark, udarbejdet i samarbejde med Departementet for Børn, Unge og Familier. Herudover blev der udarbejdet en vejledning til Inatsisartutlov nr. 13 af 12. juni 2019 om støtte til personer med handicap, samt en håndbog tiltænkt sagsbehandlere i kommunerne.

Der er i 2022 gennemført kursus for sagsbehandlere og ledere i kommunerne omhandlende grundlæggende forvaltningsret, kursus til kommende bisiddere, samt kursus om støtte til personer med handicap.

Vurdering af økonomisk målopfyldelse

Budgettet er overholdt.

Ressortændringerne og Inatsisartut-beslutninger har givet anledning til ændret planlægning af politisk pålagte opgaver.

Fremadrettet:

Det er fortsat mærkbart, at de gennemgribende ressortændringer i april og august 2021 har gjort, at tidligere synergieffekt ved et samlet socialområde ikke længere kan opnås inden for hovedkonto 30.01.01.

BEVILLINGSREGNSKAB 2022 OPDELT EFTER FINANSLOVSKONTI

Finanslovskonti

Mio. kr.	Finanslov	Tillægsbevilling	Ajourført bevilling	Forbrug	Ændring i ovf. og henlæggelser	Ajourført forbrug	Afv. i kr.	Afv. i %
01	Inatsisartuts Formandskab	4	101	89	5	94	7	7%
10	Formanden for Naalakkersuisut	21	79	32	5	37	42	53%
12	Grønlands Repræsentation	14	14	14	0	14	0	0%
20	Departementet for Finanser og Ligestilling	177	-2.222	-2.221	-9	-2.231	9	0%
24	Skattestyrelsen	-2	-2.389	-2.699	0	-2.699	311	-13%
30	Departementet for Børn, Unge og Fam.	2	179	185	-6	179	0	0%
31	Departementet for Sociale Anl., Arb. M. og I.	24	771	797	2	799	-29	-4%
34	Departementet for Sundhed	9	1.561	1.552	5	1.557	4	0%
40	Departementet for Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke	3	1.175	1.161	-4	1.156	18	2%
50	Departementet for Fiskeri og Fangst	1	24	22	2	24	0	0%
51	Departementet for Fiskeri og Fangst	2	-99	-104	0	-104	5	-5%
62	Styrelse under Udenrigsanl. Erhv. og Handel	0	9	7	1	9	0	0%
64	Departementet for Erhverv og Handel	-15	102	94	1	95	7	6%
66	Råstofstyrelsen	0	-2	-3	0	-3	1	-40%
67	Departementet for Råstoffer og Justitsomr.	9	35	35	2	37	-2	-5%
70	Departementet for Boliger og Infrastruktur	-1	18	6	10	17	1	4%
72	Boliger	0	227	229	0	229	-2	-1%
73	Departementet for Landbrug, Selvforsyning, Energi og Miljø	21	48	43	1	44	4	9%
77	Natur og Miljø	3	101	125	-24	101	0	0%
80	Anlægsområdet	-8	55	48	0	48	7	12%
82	Anlæg, IT-systemer	0	11	11	0	11	0	0%
83	Anlæg, Sociale anliggender	-4	20	20	0	20	0	0%
84	Anlæg, Kultur og Uddannelse	0	102	102	0	102	0	0%
85	Anlæg, Erhverv	7	7	7	0	7	0	0%
86	Anlæg, Sundhedsvæsenet	11	62	62	0	62	0	0%
87	Anlæg, Boliger, Infrastr. og Særlige formål	-3	69	69	0	69	0	0%
89	Anlægs- og boligudlån	2	203	203	0	203	0	0%
Finanslovskonti i alt		277	259	-114	-9	-123	382	

BEVILLINGSRESULTAT 2022

OPDELT EFTER FORMÅL

Mio. kr.	2022 Regnskab	2022 Budget	2022 Afvigelse
Indtægter			
Skatter og afgifter	-2.868	-2.578	-290
Overførsel fra offentlige myndigheder	-4.416	-4.407	-9
Udvikling og uddannelse	-10	-10	0
Erhvervsudvikling	-232	-191	-41
Forsyning	-220	-220	-1
Administration	118	130	-12
Indtægter	-7.628	-7.276	-353
Driftsudgifter			
Skatter og afgifter	81	84	-4
Folkestyre og demokrati	111	103	8
Udvikling og uddannelse	404	446	-41
Erhvervsudvikling	88	143	-55
Sociale formål	88	121	-33
Sundhed	1.517	1.516	0
Teknik, miljø og plan	106	91	15
Fritid, kultur og religion.	97	96	1
Infrastruktur	18	20	-2
Forsyning	16	16	0
Udenrigstjeneste/internationale aktiviteter	45	22	23
Administration	531	464	67
Øvrige formål	1	1	0
Driftsudgifter	3.103	3.124	-21
Lovbundne udgifter			
Skatter og afgifter	86	86	0
Udvikling og uddannelse	356	359	-3
Sociale formål	660	610	50
Sundhed	41	54	-13
Administration	9	8	1
Øvrige formål	2	2	0
Lovbundne udgifter	1.153	1.118	35
Tilskud			
Overførsler mellem off. myndigheder	1.617	1.619	-2
Folkestyre og demokrati	26	26	0
Udvikling og uddannelse	113	117	-4
Erhvervsudvikling	284	284	0
Sociale formål	123	103	20
Teknik, miljø og plan	16	17	-2
Fritid, kultur og religion	182	183	-1
Infrastruktur	74	74	0
Forsyning	266	316	-51

Udenrigstjeneste/internationale aktiviteter	6	26	-20
Administration	21	0	21
Øvrige formål	0	-3	3
Tilskud	2.727	2.764	-37
Anlægsudgifter			
Udvikling og uddannelse	100	100	0
Erhvervsudvikling	7	7	0
Sociale formål	26	11	14
Sundhed	62	62	0
Teknik, miljø og plan	55	55	0
Fritid, kultur og religion	4	4	0
Infrastruktur	56	56	0
Forsyning	208	208	0
Øvrige formål	5	26	-21
Anlægsudgifter	522	529	-7
DAU RESULTAT	-123	259	-382
DA RESULTAT	-113	269	-382

RESULTATOPGØRELSE, 2022

Note	Mio. kr.	2021	2022
	Skatteindtægter	-1.283	-1.473
	Overførsel til Fonden for Langsigtede Investeringer	29	66
	Afgifter på varer, tjenester og ressourcer	-1.226	-1.389
1	Tilskud og udligning	-4.148	-4.396
	Indtægter fra skatte, afgifter og overførsler i alt	-6.628	-7.192
	Indtægter fra takstbetalinger	-198	-222
	Indtægter ved salg af varer og tjenester	-498	-539
	Andre indtægter	-61	-92
	Andre indtægter i alt	-757	-853
2	Afskrivning af tilgodehavender	94	88
	Indtægter i alt	-7.291	-7.957
	Lovregulerede overførsler til borgere	179	161
	Refusion af lovregulerede overførsler til borgere	600	645
	Nettoudgifter til lovregulerede overførsler	779	806
	Direkte udgifter til opgaveløsning	561	621
	Udgifter til udliciterede opgaver	255	133
3	Tilskud foreninger og virksomheder	1.093	1.197
4	Tilskud til kommuner	1.530	1.617
	Variable borger- og opgavedrevne udgifter og tilskud	3.439	3.568
	Direkte udgifter til borgere i alt	4.218	4.374
5,6,7	Udgifter til personale og vikarer	2.460	2.540
7	Udgifter til kontorhold og andre fællesudgifter	83	83
	Udgifter til IT og datatrafik	193	196
	Udgifter til udstyr, inventar m.v.	53	59
	Udgifter til rullende, sejlene og flyvende materiel	31	67
	Udgifter til bygninger, arealer og veje	305	269
	Ressourceudgifter i alt	3.125	3.214
	Udgifter til borger og ressourcer i alt	7.343	7.588
	Anlægsindtægter	0	0
	Anlægsudgifter (driftsførte anlægsbevillinger)	445	467
	Resultat før finansielle poster	497	98
	Finansielle indtægter	-398	-433
	Finansielle udgifter	13	148
	Resultat før overførsler til senere år	112	-187
	Overførsel af mer-/mindreforbrug	-10	-9
	ÅRETS RESULTAT	102	-196

	Investeringer i virksomheder	252	275
	Heraf finansieret af fonden for langsigtede investeringer	-137	-151
	Forskydninger i udlån til tilknyttede virksomheder	-27	-16
	Forskydninger i udlån til borger og virksomheder	-50	-35
8	DAU RESULTAT	140	-123
9	Tilbageførsel af brugerfinansieret udlån	10	10
	DA RESULTAT	150	-113

STATUSBALANCE, 31. DEC. 2022

Note	Mio. kr.	2021	2022
10	Ejerandele	4.867	5.142
11	Udlån til tilknyttede virksomheder	1.865	1.849
12	Udlån til borgere og virksomheder	609	579
13	Udlån til andre	5	0
	Finansielle anlægsaktiver	7.346	7.570
24	Anlægsaktiver	7.346	7.570
	Tilgodehavender hos borgere og virksomheder	870	993
	Tilgodehavender hos kommuner	127	75
15	Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder	74	22
	Tilgodehavender hos andre lande	30	41
	Andre tilgodehavender	23	6
	Periodeafgrænsningsposter	84	93
	Tilgodehavender i alt	1.208	1.230
	Værdipapirer	744	672
	Likvide beholdninger	420	416
15	Værdipapirer og likvider i alt	1.164	1.088
	Omsætningsaktiver	2.372	2.318
	AKTIVER I ALT	9.718	9.888
	Egenkapital - primo	7.228	7.126
	Posteringer direkte på egenkapitalen	0	-17
	Årets resultat fra resultatopgørelsen	-102	196
16	Egenkapital - ultimo	7.126	7.305
17	Anlægs- og renoveringsfonden	1.000	937
18	Fonden for Langsigtede Investeringer	160	243
19	Råstoffonden	8	8
20	Miljøfonden	43	19
21	Andre overførslser mellem årene	125	161
	Henlæggelser i alt	1.336	1.368
	Udlandslån	95	71
22	Langfristet gæld i alt	95	71
	Gæld til borgere og virksomheder	119	123
	Gæld til kommuner	7	23
	Gæld til tilknyttede virksomheder	120	104
	Gæld til andre lande	165	139
	Anden gæld	133	124
	Periodeafgrænsningsposter	617	631
	Kortfristet gæld i alt	1.161	1.144
	Gæld i alt	1.256	1.215
	PASSIVER I ALT	9.718	9.888

LIKVIDITETSOPGØRELSE, 2021-22

Mio. kr.	2021	2022
DRIFTSRESULTAT	-102	196
Tilbageførsel af udgiftsførte anlægsbevillinger	445	467
Afskrivninger af tilgodehavender tilbageført	94	88
Forskydning i tilgodehavender	-7	-110
Forskydninger i kortfristet gæld	196	-17
Likviditet fra driften	626	624
Driftsførte anlægsbevillinger i året	-445	-467
Udlån til tilknyttede virksomheder	27	16
Udlån til borgere og virksomheder	50	35
Tilgang af ejerandele	-252	-275
Likviditet fra investeringer	-620	-691
Bevægelser direkte på egenkapitalen	0	-17
Forskydninger i henlæggelser	-65	32
Bevægelser på Egenkapital og Henlæggelser	-65	15
Afdrag på langfristet gæld	-24	-24
Likviditet fra finansiering	-24	-24
ÅRETS LIKVIDITETSVIRKNING	-83	-76
Likvide midler primo	1.248	1.164
Likvide midler ultimo	1.164	1.088

NOTER

1 TILSKUD OG UDLIGNING

Mio. kr.	2020	2021	2022
Overf. Indt. fra Den Danske Stat			
Statens bloktilskud	-3.911	-3.943	-3.986
Andel i Nationalbankens overskud	-	-	-
Statens bidrag til lufthavnsprojektet og styr-ket erhvervs-samarbejde	-	-	-
Andel af omsætningen i Danske Spil A/S	-37	-37	-38
Andre overf. indtægter	-2	-	-
I alt	-3.950	-3.980	-4.024
Overførselsindtægter fra EU			
Partnerskabsaftale med EU	-245	-45	-223
Fiskeriaftaler med EU	-114	-123	-149
I alt	-359	-168	-372
Overf. fra Danmark og EU i alt	-4.309	-4.148	-4.396

2 AFSKRIVNINGER AF TILGODEHAVENDER

Mio. kr.	2020	2021	2022
Hensættelse til imødegåelse af tab primo	-342	-274	-348
Årets afskrivninger	152	20	50
Hensættelse til imødegåelse af tab ultimo	274	348	386
Afskrivninger af tilgodehavender i alt	84	94	88

3 TILSKUD FORENINGER OG VIRKSOMHEDER

Mio. kr.	2020	2021	2022
Folkestyre og demokrati	18	20	24
Udvikling og uddannelse	205	234	258
Erhvervsudvikling	181	102	141
Sociale formål	102	122	131
Sundhed	224	3	1
Teknik, miljø og plan	1	29	40
Fritid, kultur og religion	160	170	181
Infrastruktur	85	95	94
Forsyning	268	263	275
Udenrigstjeneste/internationale aktiviteter	12	6	6
Administration	21	49	46
Tilskud til foreninger og virk. i alt	1.276	1.093	1.197

4 TILSKUD TIL KOMMUNER

Mio. kr.	2020	2021	2022
Kommune Kujalleq	229	236	248
Kommuneqarfik Sermersooq	441	449	488
Qeqqata Kommunia	280	289	301
Kommune Qeqertalik	229	228	231
Avannaata Kommunia	321	328	349
Tilskud til kommuner i alt	1.500	1.530	1.617

5 UDGIFTER TIL PERSONALE, TOLKE OG VIKARER

Mio. kr.	2020	2021	2022
Lønninger i alt	2.043	2.122	2.118
Antal ansatte	7.444	7.576	7.706
Årsværk	4.130	4.176	4.126
Gennemsnitlig løn pr. årsværk i t.kr.	495	508	513
I lønninger i alt indgår vederlag til:			
Medlemmer af Inatsisartut *			24
Medlemmer af Naalakkersuisut			12
Selvstyrets departementschefer			14

* Vederlaget til medlemmer af Inatsisartut omfatter eftervederlag og pension. Se endvidere Årsberetning for Inatsisartut 2022.

6 UDGIFTER TIL KONSULENTER

Mio. kr.	2020	2021	2022
Advokat	11	7	10
Ingeniør	1	2	0
Arkitekt	7	6	0
Tolke	15	15	14
Bygherrerådgivning	3	1	0
Entreprenører og håndværkere	30	39	5
Vikarudgifter	22	25	42
Rejseudgifter til vikarer	-	-	1
Faglige konsulenter	51	49	50
Rejseudgifter til faglige konsulenter	2	1	3
Administrative konsulenter	5	8	8
IT-konsulenter	35	36	44
Andre konsulenter	93	87	83
Rejseudgifter til andre konsulenter	2	2	2
Udgifter til konsulenter i alt	277	278	262

7 UDGIFTER TIL REJSER OG REPRÆSENTATION

Tjenesterejser	35	42	54
Feriefrirejser	2	2	3
Gaver og bespisning (Repræsentation)	2	2	2
Udgifter til rejser og repræsentation i alt	39	46	59

8 DAU

I henhold til Inatsisartutlov nr. 26 af 28. november 2016 om kommunernes og Grønlands Selvstyres budgetter og regnskaber § 18 stk. 3 skal overskud på landskassens regnskaber overføres til Fonden for Langsigtede Investeringer snarest efter Inatsisartut har godkendt landskassens regnskab.

9 TILBAGEFØRSEL AF BRUGERFINANSIERET UDLÅN

Mio. kr.	2020	2021	2022
Anlægsudlån Nukissiorfiit	-233	60	60
Udlån til byggemodning Nukissiorfiit	-	-	-
Afdrag på anlægsudlån Nukissiorfiit	-70	-70	-70
Udlån til kommunerne	-	-	-
Nettoudlån i alt	-303	-10	-10

10 EJERANDELE

Mio. kr.	Ejerandel %	Primo i året	Køb/Salg	Ultimo *)	Indre værdi **)
KNI A/S	100	613	0	613	1.535
Royal Greenland A/S	100	1.249	0	1.249	1.797
Tusass A/S	100	310	0	310	1.198
Royal Arctic Line A/S	100	125	0	125	686
INI A/S	100	33	0	33	71
Visit Greenland A/S	100	15	0	15	5
Great Greenland A/S	100	135	0	135	20
Greenland Holding A/S	100	110	0	110	394
Greenland Oil Spill Response A/S	100	0	0	0	11
NunaOil A/S	100	102	0	102	6
Air Greenland A/S	100	475	0	475	648
Illuut A/S	100	0	0	0	231
Sikuki Nuuk Harbour A/S	100	70	0	70	138
Kalaallit Airports Holding A/S	100	1.630	275	1.905	1.532
Aktier i alt		4.867	275	5.142	8.272

1) Illuut A/S er stiftet 22. december 2009 ved apportindskud af ejendomme.

2) Den indre værdi er beregnet ud fra selskabets årsregnskab for 2021, idet der endnu ikke foreligger årsregnskab for 2022.

3) Der er i 2022 foretaget indskud af yderligere 275 mio. kr. Kalaallit Airports Holding A/S som led i tilvejebringelsen af et samlet kapitalindskud i selskabet på op til 2,1 mia. kr.

4) Selvstyret har i 2022 modtaget 214,5 mio. kr. i udbytte fra dets ejerandele. Tusass A/S har udloddet 87,6 mio. kr., Royal Greenland A/S har udloddet 112,9 mio. kr., KNI A/S har udloddet 11,5 mio. kr. og Royal Arctic Line A/S har udloddet 2,6 mio. kr.

*) Selskaberne er optaget i regnskabet med deres anskaffelsværdi.

**) Den indre værdi er hvor ikke andet er anført beregnet på grundlag af selskabernes årsregnskaber for 2021 som selskabets egenkapital multipliceret med Selvstyrets ejerandel.

11 UDLÅN TIL TILKNYTTEDE VIRKSOMHEDER

Mio. kr.	2020	2021	2022
Nukissiorfiit	1.628	1.618	1.608
Sikuki Nuuk Harbour A/S ¹⁾	132	115	109
Kalaallit Airports International A/S	132	132	132
Udlån til virksomheder i alt	1.892	1.865	1.849

1) Tilskrevne renter blev tillagt hovedstolen, indtil udgangen af 2021.

12 UDLÅN TIL BORGERE OG VIRKSOMHEDER

Mio. kr.	2020	2021	2022
a) Privat bolig finansiering			
Udlån primo	484	405	351
Årets bevægelser			
Afdrag	0	0	0
Rentetilskrivning	0	0	0
Betalte renter	0	0	0
Afskrivning samt nedskrivning af lån	-20	-11	-5
Nettoudlån	-59	-43	-22
Regulering	-	-	-

Årets bevægelser i alt	-79	-54	-27
Udlån ultimo	405	351	324
Heraf tilsagn	26	2	0

Ud over de anførte lån på 324 mio. kr. har Selvstyret ydet rente og afdragsfrie lån svarende til 1.121 mio. kr., heraf 774 mio. kr. er udlånt til Illuut A/S.

b) Boligstøtteudlån

Udlån primo	108	78	81
Årets bevægelser			
Tilbagegivne huse	-3	0	0
Renter	5	4	4
Tilskud	-4	-3	-3
Betalte renter	-2	-2	-2
Betalte ydelser	-9	-6	-5
Konjunkturtab/gevinst	4	1	0
Nettoudlån	0	0	0
Henlæggelse mod tab	3	-1	0
Afskrivninger	-23	10	0
Årets bevægelser i alt	-30	-3	-6
Udlån ultimo	78	81	75

Ud over de anførte lån på 75 mio. kr. har Selvstyret ydet rente og afdragsfrie lån svarende til 179 mio. kr. til private.

Boligstøtteudlån i alt	2020	2021	2022
Udlån primo	592	483	432
Årets bevægelser	-109	-51	-33
Boligstøtteudlån ultimo	483	432	399

ØVRIGE UDLÅN

Mio. kr.	2020	2021	2022
a) ESU lån			
Udlån primo	96	96	99
Årets bevægelser			
Renter	2	3	2
Betalte renter	-2	-2	-1
Afdrag	-10	-7	-7
Afskrivninger	0	0	0
Nettoudlån	10	9	11
Regulering	-	-	-
Årets bevægelser i alt	0	3	5
Udlån ultimo	96	99	104
Heraf tilsagn	1	4	1

Grønlands Selvstyre bevilliger rentebærende, og rente- og afdragsfrie lån til fiskeri, fangst og landbruget. Ved udgangen af 2022 var der 573 aktive rentebærende lån, og 350 rente- og afdragsfrie udlån svarende til 51 mio. kr. Indfrielse af garantier stillet af Selvstyret til foderstoffer m.v. omdannes til lån, som herefter afdrages.

b) Uddannelseslån			
Mio. kr.	2020	2021	2022
Udlån primo	81	79	78
Årets bevægelser			
Udlån	14	14	12
Renter	1	1	1
Afdrag	-10	-11	-10
Afskrivninger	-7	-5	-5
Årets bevægelser i alt	-2	-1	-2
Udlån ultimo	79	78	76
Øvrige udlån i alt			
Udlån primo	177	175	177
Årets bevægelser	-2	2	3
Øvrige udlån ultimo	175	177	180
Udlån til borgere og virksomheder i alt			
Udlån primo	769	658	609
Årets bevægelser	-111	-49	-30
Øvrige udlån ultimo	658	609	579
13 UDLÅN TIL ANDRE			
Udlån primo	5	5	5
Årets bevægelser			
Udlån	0	0	0
Eftergivelse af gæld	0	0	-5
Årets bevægelser i alt	0	0	0
Udlån ultimo	5	5	0
14 TILGODEHAVENDER HOS TILKNYTTED E VIRKSOMHEDER			
Mio. kr.	2020	2021	2022
Nukissiorfiit	0	0	15
Mittarfeqarfiit	107	74	7
Mellemv. med virksomhederne i alt	107	74	22
15 VÆRDIPAPIRER OG LIKVIDER			
Mio. kr.	2020	2021	2022
Bank- og kassebeholdning:	708	420	416
Obligationer, anskaffelsespris	540	744	672
<i>Pålydende værdi</i>	521	720	661
<i>Kursværdi pr. 31.12.</i>	541	733	614
Likviditetsbeholdning i alt	1.248	1.164	1.088

16 EGENKAPITAL

Mio. kr.	2020	2021	2022
Primo	7.532	7.228	7.126
Reguleringer af INI udlån	3	0	0
DAU 2018 overført til Fonden for Langsigtede Investeringer	-115	-137	-168
Anvendt fra Fonden for Langsigtede Investeringer til indskud Kalaallit Airports	0	137	151
Årets driftsresultat	-192	-102	196
Ultimo	7.228	7.126	7.305

17 ANLÆGS- OG RENOVERINGSFONDEN 2022

Mio. kr.	Primo	Bevilling	Forbrug	Ændr.	Ult.
Anlægsprojekter	1.000	474	-530	-56	944
Slutafregning af anlægsprojekter	-	-7	-	-7	-7
Anlægs- og renoveringsfonden i alt	1.000	467	-530	-63	937

18 FONDEN FOR LANGSIGTEDE INVESTERINGER

Mio. kr.	2020	2021	2022
Beholdning primo	0	131	160
Overført DAU for 2020	115	137	168
Ekstraordinære bruttoskatteindtægter skatteår 2019	4	0	0
Ekstraordinære bruttoskatteindtægter skatteår 2016-2020	12	-6	1
Ekstraordinære bruttoskatteindtægter skatteår 2021		35	7
Ekstraordinære bruttoskatteindtægter skatteår 2022			58
Indskud i Kalaallit Airports Holding A/S		-137	-151
Beholdning ultimo	131	160	243

Der henvises til årsrapporten for Kalaallit Airports Holding A/S for en nærmere redegørelse om status i luft-havnsprojekterne.

19 RÅSTOFFONDEN

Mio. kr.	2020	2021	2022
Beholdning primo	0	8	8
Indskud i Råstoffonden	8	0	0
Beholdning ultimo	8	8	8

20 MILJØFONDEN

Mio. kr.	2020	2021	2022
Beholdning primo	48	55	43
Indtægter	15	16	16
Udgifter	-8	-28	-40
Beholdning ultimo	55	43	19

Der henvises til den årlige Beretning om Miljøfonden for en nærmere redegørelse om aktiviteterne i fonden.

21	ANDRE OVERFØRSLER MELLEML ÅRENE	Primo	Ændr.	Ultimo
	Inatsisartuts Formandskab	2	5	7
	Formanden for Naalakkersuisut	10	5	15
	Finanser og Ligestilling	-8	12	4
	Børn, Unge og Familier	18	-6	12
	Sociale Anliggender og Arbejdsmarked m.v.	5	2	7
	Sundhed	14	5	19
	Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke	18	-5	13
	Fiskeri og Fangst	19	2	21
	Udenrigsanliggender, Erhverv og Handel	3	3	6
	Råstof og Justitsområdet	8	1	9
	Boliger og Infrastruktur	34	11	45
	Landbrug, Selvforsyning, Energi og Miljø	0	1	1
	Natur og miljø	2	0	2
	Hensættelser i alt	125	36	161

22	LANGFRISTET GÆLD	2020	2021	2022
	Mio. kr.			
	Langfristet gæld primo	143	119	95
	Afdrag i året	-24	-24	-24
	Langfristet gæld ultimo	119	95	71

23	RÅSTOFINDTÆGTER	2020	2021	2022
	Mio. kr.			
	Indtægter jf. indtægtsdefinitionen primo	8	8	8
	Indtægter i henhold til konkrete tilladelser	0	0	0
	Indtægter ved beskatning i Grønland	0	0	0
	Indtægter fra ejerandele i selskaber mv.	0	0	0
	Indtægter ved udbyttebeskatning i Grønland	0	0	0
	Indtægter jf. indtægtsdefinitionen i alt ultimo	8	8	8

Råstofindtægterne er opgjort i overensstemmelse med Lov om Grønlands Selvstyre nr. 473 af 12. juni 2009 (selvstyreloven), kapitel 3. Det bemærkes, at indtægter vedr. beskatning i Grønland vedrørende 2022 først kan opgøres i august 2023. Disse indtægter medtages derfor først i næste års note til Landskassens Regnskab.

24 ANLÆGSAKTIVER

Materielle anlægsaktiver er værdiansat til nul kr., jf. regnskabsprincipperne.

Selvstyret ejer imidlertid en lang række bygninger og anlæg, hvor den samlede genanskaffelsværdi pr. 31.12. 2022 er opgjort til 14,3 mia. kr. Bygninger og anlæg som er placeret i de nettostyrede virksomheder indgår i den samlede genanskaffelsværdi med 6,2 mia. kr.

Med hensyn til skønnet udgiftsbehov til vedligeholdelse og forbedringer i de kommende 4 år henvises der til Redegørelse om landsplanlægning 2023, der behandler vedligeholdelses- og reinvesteringsefterslæb for både Selvstyre og kommunerne.

EVENTUALFORPLIGTELSER

Landskassen har pr. 31. december 2022 afgivet følgende kautioner og garantier:

Der er over for Grønlandsbanken A/S, Banknordik A/S og Vestnorden Fonden afgivet kautioner og garantier. Der er modtaget diverse pantsikkerheder fra låntagere for de ydede garantier.

Frem til 2012 blev der stillet garantier for lån til landbaseret erhverv, herunder inden for erhvervsfremme inden for turismeerhvervet og landbaserede erhverv. Der er stillet garanti for en række lån, herunder blandt andet til private institutioner, bådvirksomheder, håndværksvirksomheder, cafeer m.m. Garantien har kunne være til lån med maksimal løbetid på 10 år. Restgælden for resterende lån i 2022 er ca. 0,4 mio. kr.

Selvstyret kan i et enkelt år afgive en garanti vedrørende grovvarekøb til landbrugserhvervet, denne fornyes efter et årsskifte. Der er afgivet en garanti på 0,1 mio. kr. over for Grønlandsbanken.

Der er afgivet garantier for uddannelseslån ydet gennem Selvstyret på i alt 0,1 mio. kr. til Grønlandsbanken. I forbindelse med at Grønlandsbanken administrerer uddannelseslån for Selvstyret er der til sikkerhed herfor deponeret 76,0 mio. kr. Beløbet modsvarer det beløb, som er udlånt.

I Grønlandsbanken A/S er der stillet en pengeforsyningskredit på 45 mio. kr. til KNI Pilersuisoq A/S. Herudover er der mulighed for, at der kan stilles yderligere 7 mio. kr., hvis der bliver behov herfor.

Der påhviler Selvstyret pensionsforpligtelser overfor tidligere langvarige medlemmer af Grønlands Landsråd, Landsting og landsstyre, nu Inatsisartut og Naalakkersuisut.

Selvstyret har tildelt visse nettostyrede virksomheder trækingsret i landskassen. Trækingsretten fremgår af tekstanmærkningen i finansloven i henhold til finanslovskontoen Nettoerter.

Vedrørende de nettostyrede virksomheders indgåede forpligtelser, henvises der til de særskilt aflagte regnskaber.

Selvstyret har indgået ca. 300 aftaler om leje af bygninger eller lokaler til driftsformål og midlertidig indkvartering. Opsigelsesperiode varierer primært fra 3 måneder til 3 år, men for nybyggeri kan opsigelsesvarslet være længere. Den fremtidige udgift for aftaler om leje er ikke opgjort.

Selvstyret har indgået aftaler med leverandører om opførelse af bygninger, hvor byggeriet kun kan stoppes med et tab for Selvstyret til følge.

ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

GENERELT

Landskassens regnskab omfatter alle bevillinger givet af Inatsisartut. Regnskabet er udarbejdet i henhold til Inatsisartutlov nr. 26 af 28. november 2016 om kommunernes og Grønlands Selvstyres budgetter og regnskaber samt Selvstyrets bekendtgørelse nr. 6 af 20. januar 2022 om kommunernes og selvstyrets regnskaber.

Regnskabet omfatter et finansår, der følger kalenderåret. Til året er knyttet en supplementsperiode. I denne supplementsperiode kan der ske registrering af udgifter og indtægter vedrørende det pågældende finansår, såfremt levering af en vare eller tjenesteydelse har fundet sted, eller fordring eller gæld er opstået inden finansårets udløb.

Alle tal i beretningen er afrundet til mio. kr. og i bilaget til 1.000 kr. Den foretagne afrunding kan medføre ubetydelige differencer.

REGNSKABETS RESULTATER

Driftsresultat

Driftsresultatet viser Selvstyrets resultat opgjort som indtægter fratrukket drifts- og anlægsudgifter.

Driftsresultatet viser således resultatet opgjort efter principper, der minder om resultatet i andre offentlige organisationer og private virksomheder.

DAU-resultat

DAU-resultatet (Drift, Anlæg, Udlån) viser driftsresultatet reguleret for Selvstyrets udlån i året, hvor en forøgelse af udlånene betragtes som en udgift for Selvstyret og afdrag betragtes som en indtægt for Selvstyret.

DA-resultatet

DA-resultatet (Drift, Anlæg) viser DAU-resultatet reguleret for udlån til økonomisk selv bærende investeringer (eksempelvis brugerfinansierede vandkraftværker). Her er en låneforøgelse en indtægt (tilbageførsel af det beløb, der er udgiftsført i DAU-resultatet) og afdrag en udgift (tilbageførsel af det beløb, der er indtægtsført under DAU-resultatet).

DRIFTSUDGIFTER OG -INDTÆGTER

Udgifter og indtægter, der hidrører fra levering af varer og tjenesteydelser, registreres når levering har fundet sted i henhold til retserhvervsprincipper. For øvrige udgifter og indtægter sker registreringen, når beløbet kan opgøres og senest på betalingstidspunktet.

Såfremt et betydeligt krav mod landskassen opstår i et finansår, og det ikke kan opgøres endeligt inden regnskabsaflæggelsen, registreres kravet på en udgiftskonto i regnskabet for det pågældende finansår på grundlag af et skøn. Dette korrigeres efterfølgende i det finansår, hvor kravet kan opgøres endeligt.

Ved regnskabsføringen anvendes et bruttokonteringsprincip, der indebærer, at udgifter og indtægter registreres på hver sin konto. Undtaget herfor er Selvstyrets nettostyrede virksomheder.

SKATTEINDTÆGTER

Regnskabsårets løbende skatteindtægter

1. A-skatter indtægtsføres månedligt på baggrund af arbejdsgivernes redegjorte A-skatter. I det omfang der ikke er indsendt redegørelser, foretager skattemyndighederne et skøn. De skønnede og faktisk redegjorte A-skatter danner grundlaget for den løbende indtægtsførelse af landsskat. Redegørelser der vedrører regnskabsåret og som modtages i januar i det efterfølgende regnskabsår, medregnes ved opgørelsen af landsskatten.

2. B-skatter indtægtsføres periodisk (10 mdr.) på baggrund af de pålignede B-skatter.
3. Selskabs-, udbytte- og royaltyskat indtægtsføres ved påligning.

Regulering af tidligere års løbende skatteindtægter

1. Forskellen mellem de løbende indtægtsførte skatter (jf. pkt. 1 og 2) og det endelige slutligningsresultat korrigeres i det år hvor slutskatten er beregnet og pålignet den skattepligtige.
2. Efterfølgende ændringer (forhøjelser/nedsættelser) af den skattepligtige indkomst korrigeres i det år hvor ændringen er foretaget.

Afskrivning og hensættelse til tab på skatter og afgifter

Skatte- og afgiftsrestancer afskrives når muligheden for ordinær genoptagelse i henhold til Landstingslov om forvaltning af Skatter er udtømt. Der gælder særlige regler for motorafgifter og automatspilsafgifter. Konkurs- og dødsboestancer afskrives i takt med at tabet konstateres. Som følge af det relativt lange forløb foretages der en periodisering af skatterne efter følgende principper:

Hensættelse til tab på skatterestancer

Samtlige skatterestancer vedrørende direkte skatter opgøres forfaldsfordelt, følgende skøn anvendes for hensættelse til tab:

	0-1 år	1-2 år	2-3 år	3-4 år	4-5 år	5 år eller ældre
Hensættelse til forventet tab	7,5 pct.	15 pct.	30 pct.	50 pct.	75 pct.	100 pct.

De valgte procentsatser afspejler det forhold, at jo ældre en fordring er, jo svære bliver den at inddrive, hvilket skyldes, at de mulige inddrivelsesværktøjer begrænses med fordringens alder. Hensættelsen afspejler således den skønnede værdiforringelse af skattefordringerne.

ANLÆGSUDGIFTER

Pr. 1. januar 2000 er der oprettet en budgetteknisk anlægs- og reoveringsfond. Alle bevillinger til anlægs- og reoveringsformål, der er udmøntet på konkrete projekter, er overført til fonden. Bevillingerne er derfor fuldt ud udgiftsført i resultatopgørelsen.

UDLÅN

Ændringer i en række tilgodehavender indgår i landskassens DAU-resultat (drifts-, anlægs- og udlånsresultat). Ligeledes indgår Selvstyrets køb og salg af aktier under DAU-resultatet.

Selvstyrets virksomheders udnyttelse af deres trækingsret i landskassen indgår ikke i DAU-resultatet.

AKTIVER OG GÆLD

Aktiver optages til anskaffelsesværdi. Gæld optages med dens nominelle værdi.

Inddrivelsesmyndigheden er fra 2008 blevet centraliseret i Skattestyrelsen for Selvstyret, kommunerne og andre offentlige virksomheder. Disse fordringer er optaget i status under "andre tilgodehavende" og med modkonto på "kortfristet gæld".

HENSÆTTELSESPRINCIPPER

Der hensættes til imødegåelse af tab på udlån og tilgodehavender efter følgende principper fra 01.01.2022:

Hensættelsen, der indgår i årets resultatopgørelse opgøres således:

	0-1 år	1-2 år	2-3 år	3-4 år	4-5 år	5 år eller ældre
Hensættelse til forventet tab	7,5 pct.	15 pct.	30 pct.	50 pct.	75 pct.	100 pct.

Når debitor er en offentlig myndighed, herunder en myndighed i et andet land, eller en offentlig drevet virksomhed foretages hensættelser på forfaldne tilgodehavender efter en konkret vurdering.

Der foretages hensættelser på udlån, når fristen for sidste rettidige betaling af en rate eller en aftalt indfrielse er overskredet med mere end 60 dage. Hensættelsen, der indgår i årets resultatopgørelse, foretages efter en konkret vurdering af det konkrete lån eller for en gruppe af ensartede låneforhold.

De nye principper for hensættelse har virkning for tilgodehavender der forfalder til betaling i finansår 2022 eller senere.

Der hensættes til imødegåelse af tab efter følgende principper indtil 31.12.2021:

Boligstøtteudlån, hovedstol/oprindelige udlån – der hensættes til tab på huse tilbagetaget for mere end 2 år siden, og hvorpå der ikke er nyt ejerskab, igangsat reparation eller vedligeholdelse.

Boligstøtteudlån, øvrige mellemværender – der hensættes, når den skyldige ydelse er mere end 1 år. Fra 1999 har debitorer haft mulighed for at få omlagt skyldig ydelse til lån. Boligstøtte har forfald 2 gange om året, mens lånene har månedlige forfaldsdatoer. Når ydelserne udebliver, hensættes der ikke på selve hovedstolen, men kun på forfaldne ydelser.

Restancer på diverse debitorer, herunder uddannelses- og erhvervsstøttelån – der foretages ingen hensættelse, idet restancen afskrives over de respektive hovedkonti, når beløbet sendes til inddrivelse i Selvstyrets inkassoafdeling, hvilket sker efter at fordringen er prøvet indhentet.

NETTOSTYREDE VIRKSOMHEDER

Selvstyrets nettostyrede virksomheder aflægger regnskab i forhold til en nettobevilling.

I landskassens regnskab udgiftsføres nettobevillingen.

Nogle virksomheder har fået godkendt en trækingsret i landskassen og vil i forhold hertil fremstå med et mellemværende.

Herudover har nogle virksomheder gæld til Grønlands Selvstyre, som i landskassens regnskab er opført under langfristede tilgodehavender.

De nettostyrede virksomheder aflægger herudover et virksomhedsregnskab efter bekendtgørelse nr. 25 af den 26. november 1998 om de nettostyrede virksomheders regnskabsaflæggelse.

ÆNDRING AF ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Ved ændring af anvendt regnskabspraksis fra et år til et andet, registreres effekten på tidligere års regnskaber ved at korrigere primoværdierne. Sådanne korrektioner specificeres i landskassens regnskab i en forklarende note.

NAALAKKERSUISUT
GOVERNMENT OF GREENLAND